

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

**Financijski izvještaji za 2007. godinu
zajedno s izvješćem neovisnog revizora**

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za financijska izvješća	2
Izvješće neovisnog revizora	3
Račun dobiti i gubitka	4
Bilanca	5
Izvješće o novčanom tijeku	6
Izvješće o promjenama na kapitalu	7
Bilješke uz financijska izvješća	8-84

Izvješće neovisnog revizora

Vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak

Obavili smo reviziju priloženih financijskih izvještaja („financijski izvještaji“) Hrvatske banke za obnovu i razvitak (dalje: „Banka“ ili „HBOR“) koja uključuju bilancu na dan 31. prosinca 2007. godine, račun dobiti i gubitka, izvještaj o promjenama kapitala i izvješće o novčanom tijeku za godinu tada završenu, te sažetak značajnih računovodstvenih politika i bilježaka, koja su prikazana na stranicama 4 do 84. Reviziju financijskih izvještaja Banke za godinu završenu 31. prosinca 2006. godine obavio je drugi revizor koji je dana 21. ožujka 2007. godine izdao revizorsko izvješće bez ograde o tim financijskim izvještajima.

Odgovornosti Uprave

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja. Odgovornosti Uprave uključuju: utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola važećih za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvještaja u kojima neće biti značajnih pogrešnih prikaza uzrokovanih prijevarom ili pogreškom; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i utvrđivanje razumnih računovodstvenih prosudaba primjerenih u danim okolnostima.

Odgovornost revizora

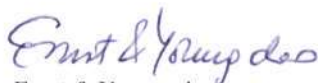
Naša odgovornost je izraziti mišljenje o tim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju pridržavanje etičkih pravila od strane revizora, te planiranje i provođenje revizije do razine koja je potrebna za postizanje razumnog uvjerenja o tome da u financijskim izvještajima nema značajnih pogrešnih iskaza.

Revizija uključuje provođenje postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama prikazanima u financijskim izvještajima. Odabir postupaka ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika značajnih pogrešnih prikaza u financijskim izvještajima uzrokovanih prijevarom ili pogreškom. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole važeće za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvještaja koje sastavlja Banka kako bi odredio odgovarajuće revizorske postupke u danim okolnostima, ali ne i za izražavanje mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke. Revizija također uključuje procjenjivanje primijenjenih računovodstvenih politika i primjerenost utvrđenih računovodstvenih procjena Uprave, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su nam pribavljeni revizorski dokazi dostatni i čine razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju financijski izvještaji prikazuju realno i objektivno, u svim značajnim aspektima financijski položaj Banke na dan 31. prosinca 2007. godine, rezultate njezina poslovanja te novčane tokove za godinu tada završenu sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Ernst & Young d.o.o.

Anka Gospodinović

Zagreb, 31. ožujka 2008. godine

Odgovornost za financijska izvješća

Sukladno Zakonu o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava Banke je dužna osigurati da financijska izvješća za svaku financijsku godinu budu sastavljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje objavljuje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, tako da pružaju objektivan pregled stanja u Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak ("Banka"), kao i njenih rezultata poslovanja za navedeno razdoblje.

Uprava razumno očekuje da Banka ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju financijskih izvješća.

Odgovornosti Uprave pri izradi financijskih izvješća obuhvaćaju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvješćima i
- sastavljanje financijskih izvješća pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da financijska izvješća budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Potpisano u ime Uprave:

Anton Kovačev

Predsjednik Uprave

Hrvatska banka za obnovu i razvitak

Strossmayerov trg 9

10 000 Zagreb

Zagreb, 31. ožujka 2008. godine

Račun dobiti i gubitka

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Prihodi od kamata	3	868.590	768.167
Rashodi od kamata	4	(423.228)	(323.525)
Neto prihod od kamata		445.362	444.642
Prihodi od naknada	5	20.887	23.168
Rashodi od naknada	5	(797)	(842)
Neto prihod od naknada		20.090	22.326
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	6	(2.299)	8.213
Ostali prihodi		5.076	3.697
		468.229	478.878
Operativni troškovi	7	(92.236)	(81.409)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	8	(135.078)	(217.154)
Dobit prije oporezivanja		240.915	180.315
Porez na dobit	2	-	-
Dobit nakon oporezivanja		240.915	180.315

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijska izvješća sastavni su dio ovog računa dobiti i gubitka.

Bilanca

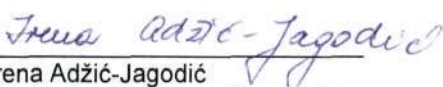
Na dan 31. prosinca 2007. godine

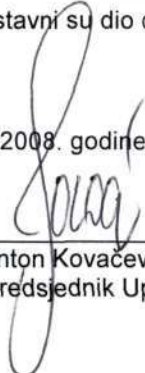
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Aktiva			
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	9	24.660	19.862
Depoziti kod drugih banaka, neto	10	584.630	405.118
Kreditni bankama, neto	11	10.523.533	7.898.957
Kreditni ostalim korisnicima, neto	12	5.932.731	6.209.913
Imovina koja se drži do dospelosti	13	39.161	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju	14	191.220	225.847
Ulaganja u pridružena društva	15	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	16	49.052	52.109
Imovina namijenjena prodaji	17	50.267	35.431
Ostala aktiva, neto	18	6.797	4.430
UKUPNA AKTIVA		17.402.051	14.927.592
PASIVA			
Obveze po depozitima	19	558.550	518.338
Obveze po kreditima	20	3.795.359	3.738.098
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	21	6.012.845	4.150.427
Ostale obveze	22	1.255.918	1.190.265
Ukupna pasiva		11.622.672	9.597.128
Kapital			
Osnivački kapital		4.389.737	4.174.737
Zadržana dobit i rezerve		1.137.611	957.296
Ostale rezerve		(1.869)	7.098
Neto dobit tekuće godine		240.915	180.315
Ukupni kapital		5.766.394	5.319.446
Garantni fond	23	12.985	11.018
Ukupni kapital i garantni fond		5.779.379	5.330.464
UKUPNA PASIVA, UKUPNI KAPITAL I GARANTNI FOND		17.402.051	14.927.592

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijska izvješća sastavni su dio ove bilance.

Potpisali u ime Hrvatske banke za obnovu i razvitak na dan 31. ožujka 2008. godine:

Irena Adžić-Jagodić
Direktorica Sektora računovodstva

Anton Kovacev
Predsjednik Uprave

Izvješće o novčanom tijeku

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	240.915	180.315
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne aktivnosti:</i>		
Amortizacija	6.181	5.256
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	135.078	217.154
Obračunate kamate	44.665	15.173
Odgođene naknade	13.582	5.479
<i>Dobit iz poslovnih aktivnosti prije promjena na radnom kapitalu</i>	<i>440.421</i>	<i>423.377</i>
<i>Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima:</i>		
Neto (povećanje)/smanjenje depozita kod drugih banaka, prije rezerviranja za moguće gubitke	(181.363)	13.239
Neto (povećanje) kredita bankama, prije rezerviranja za moguće gubitke	(2.655.227)	(1.512.535)
Neto smanjenje kredita ostalim korisnicima, prije rezerviranja za moguće gubitke	168.253	11.919
Neto (povećanje)/smanjenje ostale imovine, prije rezerviranja za moguće gubitke	(1.849)	469
Neto (povećanje) imovine namijenjene prodaji	(14.836)	(17.278)
Neto povećanje depozita banaka i trgovačkih društava	40.212	1.587
Neto povećanje ostalih obveza, prije rezerviranja	56.859	123.140
Neto novčana sredstva uporabljena za poslovne aktivnosti	(2.147.530)	(956.082)
Investicijske aktivnosti		
Neto smanjenje imovine raspoložive za prodaju	24.963	873
Neto smanjenje imovine koja se drži do dospijea	36.445	34.377
Prodaja ulaganja u pridružena društva	2.100	4.328
Neto (nabavke) materijalne i nematerijalne imovine	(3.124)	(7.590)
Neto novčana sredstva ostvarena u investicijskim aktivnostima	60.384	31.988
Financijske aktivnosti		
Neto povećanje osnivačkog kapitala	215.000	215.000
Neto povećanje/(smanjenje) obveza po kreditima	61.929	(424.018)
Neto povećanje obveza za izdane dugoročne vrijednosne papire	1.813.091	1.090.640
Neto povećanje garantnog fonda	1.967	3.643
Neto novčana sredstva ostvarena financijskim aktivnostima	2.091.987	885.265
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	4.841	(38.829)
Stanje na dan 1. siječnja, prije rezerviranja	19.994	58.823
Neto povećanje/(smanjenje) novca	4.841	(38.829)
Stanje na dan 31. prosinca, prije rezerviranja	24.835	19.994
Dopunski podaci – poslovne aktivnosti		
Plaćene kamate	374.970	298.394
Primljene kamate	672.323	551.947

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijska izvješća sastavni su dio ovog izvješća o novčanom tijeku.

Izvješće o promjenama na kapitalu

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Osnivački kapital 000 kuna	Zadržana dobit i rezerve 000 kuna	Ostale rezerve 000 kuna	Neto dobit tekuće godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Stanje 01. siječnja 2006. godine	3.959.737	786.621	16.212	170.675	4.933.245
Dobit nakon oporezivanja	-	-	-	180.315	180.315
<i>Povećanje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju</i>	-	-	5.360	-	5.360
<i>Smanjenje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju</i>	-	-	(14.474)	-	(14.474)
Ukupno priznati prihodi i rashodi razdoblja	-	-	(9.114)	180.315	171.201
Uplate iz proračuna	215.000	-	-	-	215.000
Prijenos dobiti iz 2005. godine u zadržanu dobit	-	170.675	-	(170.675)	-
Stanje 31. prosinca 2006. godine	4.174.737	957.296	7.098	180.315	5.319.446
Dobit nakon oporezivanja	-	-	-	240.915	240.915
<i>Povećanje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju</i>	-	-	1.238	-	1.238
<i>Smanjenje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju</i>	-	-	(10.103)	-	(10.103)
<i>Negativne tečajne razlike po vlasničkim vrijednosnim papirima</i>	-	-	(20)	-	(20)
<i>Prijenos realizirane dobiti u RDG</i>	-	-	(2.045)	-	(2.045)
<i>Prijenos realiziranog gubitka u RDG</i>	-	-	1.963	-	1.963
Ukupno priznati prihodi i rashodi razdoblja	-	-	(8.967)	240.915	231.948
Uplate iz proračuna	215.000	-	-	-	215.000
Prijenos dobiti iz 2006. godine u zadržanu dobit	-	180.315	-	(180.315)	-
Stanje 31. prosinca 2007. godine	4.389.737	1.137.611	(1.869)	240.915	5.766.394

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijska izvješća sastavni su dio ovog izvješća o promjenama na kapitalu.

Bilješke uz financijska izvješća

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. Opći podaci

Hrvatska banka za obnovu i razvitak ("HBOR" ili "Banka") osnovana je 12. lipnja 1992. godine donošenjem Zakona o Hrvatskoj kreditnoj banci za obnovu (HKBO). U prosincu 1995. godine, Banka mijenja naziv u Hrvatska banka za obnovu i razvitak. Sjedište Banke je u Zagrebu Strossmayerov trg 9, Zagreb, Hrvatska.

Osnivač i 100%-tni vlasnik HBOR-a je Republika Hrvatska.

Novim Zakonom o HBOR-u iz prosinca 2006. godine temeljni kapital HBOR-a utvrđen je u visini od 7 milijardi kuna čija se dinamika uplate za pojedinu godinu utvrđuje državnim proračunom.

Republika Hrvatska jamči za obveze Hrvatske banke za obnovu i razvitak bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave. Odgovornost Republike Hrvatske kao jamca za obveze HBOR-a je solidarna i neograničena.

Glavne poslovne djelatnosti Banke odnose se na: financiranje obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva, financiranje infrastrukture, poticanje izvoza, potporu razvitku malog i srednjeg poduzetništva, poticanje zaštite okoliša kao i osiguranje izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika u ime i za račun Republike Hrvatske.

HBOR može obavljati i druge financijske poslove sukladno odlukama Vlade Republike Hrvatske ako ona ocijeni da je to u interesu Republike Hrvatske.

Na dan 31. prosinca 2007. godine HBOR ima 232 zaposlena (31. prosinca 2006. godine bilo je 244 zaposlena).

Tijela Banke:

NADZORNI ODBOR

- Ivan Šuker, ministar financija - po položaju predsjednik Nadzornog odbora,
- Branko Vukelić, ministar gospodarstva, rada i poduzetništva - po položaju zamjenik predsjednika Nadzornog odbora,
- Božidar Kalmeta, ministar mora, turizma, prometa i razvitka,
- Petar Čobanković, ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva,
- Nadan Vidošević, predsjednik Hrvatske gospodarske komore,
- Šime Prtenjača, zastupnik u Hrvatskom saboru,
- Gordan Jandroković, zastupnik u Hrvatskom saboru,
- Željko Pecek, zastupnik u Hrvatskom saboru.

UPRAVA

- Anton Kovačev, predsjednik Uprave,
- Ružica Adamović, članica Uprave,
- Krešimir Leko, član Uprave (mandat člana Uprave prestao je 23. studenoga 2007. godine, smrću),
- Emilija Nagj, članica Uprave od 01. veljače 2008. godine.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. Opći podaci (nastavak)

Tijela Banke (nastavak):

Nakon provedenih izbora za zastupnike Hrvatskog sabora (24. i 25. studenoga i 9. prosinca 2007. godine) i konstituiranja Hrvatskog sabora (konstituirajuća sjednica održana 11. siječnja 2008. godine), Vlada Republike Hrvatske je na sjednicama održanim dana 21. i 29. veljače 2008. godine donijela Rješenja o imenovanju predsjednika, zamjenika predsjednika i dijela članova Nadzornog odbora HBOR-a, a također je i Hrvatski sabor na sjednici održanoj dana 14. ožujka 2008. godine donio Odluku o imenovanju članova i zamjenika članova Nadzornog odbora HBOR-a.

Sukladno navedenome, novi članovi Nadzornog odbora HBOR-a imenovani od strane Vlade Republike Hrvatske su:

- Ivan Šuker, ministar financija - po položaju predsjednik Nadzornog odbora,
- Damir Polančec, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar gospodarstva, rada i poduzetništva – po položaju zamjenik predsjednika Nadzornog odbora,
- mr. sc. Božidar Pankreć, ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja,
- Damir Bajš, ministar turizma,
- Božidar Kalmeta, ministar mora, prometa i infrastrukture.

Novi članovi Nadzornog odbora HBOR-a imenovani od strane Hrvatskoga sabora su:

- dr. sc. Goran Marić, zastupnik, predsjednik Odbora za financije i državni proračun,
- prof. dr. sc. Dragan Kovačević, zastupnik, predsjednik Odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu,
- Dragica Zgrebec, zastupnica, potpredsjednica Odbora za financije i državni proračun.

Gospodin Nadan Vidošević, predsjednik Hrvatske gospodarske komore, član je Nadzornog odbora HBOR-a po položaju.

Revizorski odbor:

Odlukom Nadzornog odbora HBOR-a od 02. ožujka 2006. godine osnovan je Revizorski odbor HBOR-a.

U 2007. godini Revizorski odbor radio je u sljedećem sastavu:

- Ivan Šuker, ministar financija, predsjednik Revizorskog odbora,
- Ružica Adamović, članica Revizorskog odbora (do 21. ožujka 2007. godine),
- Verica Čirjak, članica Revizorskog odbora,
- Nadan Vidošević, član Revizorskog odbora (od 21. ožujka 2007. godine).

Dana 19. ožujka 2008. godine, Nadzorni odbor utvrdio je novi sastav Revizorskog odbora:

- Ivan Šuker, ministar financija, predsjednik Revizorskog odbora,
- Nadan Vidošević, član Revizorskog odbora,
- Mladen Kober, član Revizorskog odbora.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika

Računovodstvene politike

Osnovne računovodstvene politike primjenjene pri sastavljanju ovih financijskih izvješća sažete su u nastavku.

Osnove računovodstva

Banka vodi svoje poslovne knjige u hrvatskim kunama sukladno hrvatskim propisima i računovodstvenim načelima i praksi kojih se pridržavaju financijske institucije u Republici Hrvatskoj.

Osnova sastavljanja

Ova financijska izvješća sastavljena su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje izdaje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde. Financijska izvješća su sastavljena primjenom konvencije povijesnog troška, korigiranih revalorizacijom financijske imovine i financijskih obveza.

Financijska izvješća sastavljena su po načelu nastanka događaja kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Priložena financijska izvješća sastavljena su temeljem računovodstvenih evidencija Banke i uključuju odgovarajuća usklađenja i reklasifikacije koje su potrebne u svrhu istinitog i objektivnog prikaza u skladu s MSFI-ima.

Značajne računovodstvene prosudbe i procjene

Sastavljanje financijskih izvješća sukladno MSFI-ima zahtijeva od Uprave da daje procjene i izvodi pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu potencijalne imovine i potencijalnih obveza na datum financijskih izvješća kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja financijskih izvješća, te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Prosudbe

Prilikom sastavljanja financijskih izvješća Uprava je primjenila sljedeću prosudbu:

- Svrstavanje ulaganja u vrijednosnice u portfelj imovine koja se drži do dospjeća.

Procjene

Uprava koristi prosudbe i procjene prilikom primjenjivanja računovodstvenih politika koje je Banka prihvatila kako bi odredila iznose koje će prikazati u financijskim izvješćima. Najznačajnije prosudbe i procjene su:

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Značajne računovodstvene prosudbe i procjene (nastavak)

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Kada se fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza prikazanih u bilanci ne može izračunati koristeći informacije s aktivnih tržišta, ona se određuje koristeći različite tehnike vrednovanja uključujući korištenje matematičkih modela. Ulazne informacije za ove modele uzimaju se s drugih promatranih tržišta kad god je to moguće, ali gdje to nije moguće kod utvrđivanja fer vrijednosti potreban je određeni stupanj procjene.

Rezerviranja za umanjenje vrijednosti kredita

Banka redovito pregledava dane kredite i potraživanja kako bi utvrdila potrebno umanjenje vrijednosti imovine. Banka koristi svoje iskustvene prosudbe kako bi procijenila vrijednost gubitka od umanjenja vrijednosti u slučajevima kada je dužnik u financijskim problemima, a postoji nekoliko raspoloživih izvora povijesnih podataka koji se odnose na slične dužnike. Slično tome, Banka procjenjuje promjene budućih tijekova novca koristeći se podacima koji upućuju na nepovoljne promjene platežne moći dužnika u skupini te nacionalnim ili lokalnim uvjetima koji imaju slične karakteristike kao imovina u skupini. Uprava koristi procjene temeljene na iskustvu povijesnog gubitka na imovini s obilježjima kreditnog rizika te nepristranim dokazima umanjenja vrijednosti sličnim onima u skupini kredita i potraživanja. Banka koristi iskustvene procjene kako bi prikupljene podatke o skupini kredita i potraživanja prilagodila trenutnim tržišnim uvjetima.

Rezerviranja po sudskim sporovima

Banka provodi klasifikaciju rizika sudskih sporova uzimajući u obzir pravnu osnovu zahtjeva, sudsku praksu, mišljenje važećih internih pravnih stručnjaka, mišljenje vanjskih odvjetnika i vlastito iskustvo.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

- U tekućoj godini, Banka je usvojila sve nove i izmijenjene standarde i tumačenja koje su izdali Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) i Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) pri IASB-u, koji su relevantni za poslovanje, i na snazi su za obračunska razdoblja koja su započela 1. siječnja 2007. godine, i to:
- MSFI 7 Financijski instrumenti: Objavljivanje (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2007. godine);
- Izmjene i dopune MRS-a 1 Prezentiranje financijskih izvještaja: Objavljivanje kapitala (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2007. godine);
- Revidirani MRS 23 Troškovi prosudbe (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine);
- Tumačenje (IFRIC) 8 Djelokrug MSFI 2 (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. svibnja 2006.);
- Tumačenje (IFRIC) 9 Ponovna procjena ugrađenih derivata (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. lipnja 2006. godine);
- Tumačenje (IFRIC) 10 Financijsko izvještavanje o razdobljima unutar godine i umanjenje vrijednosti (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. studenog 2006. godine);
- Tumačenje (IFRIC) 11 MSFI 2 Grupa i transakcije u vlastitim dionicama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju od ili nakon 01. ožujka 2007. godine);
- Tumačenje (IFRIC) 12 Ugovori o koncesijskim uslugama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju od ili nakon 01. ožujka 2008. godine);
- Tumačenje (IFRIC) 13 Program odanosti kupcima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju od ili nakon 01. srpnja 2008. godine);
- Tumačenje (IFRIC) 14 MRS 19 Ograničenja opcijskih planova, minimalni zahtjevi financiranja i njihovi međudnosi (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju od ili nakon 01. siječnja 2008. godine).

MSFI 7 Financijski instrumenti: Objavljivanje uvodi nove objave u svrhu poboljšanja informacija vezanih uz financijske instrumente. MSFI 7 zahtijeva objavu kvalitativnih i kvantitativnih informacija o izloženosti rizicima vezanim uz financijske instrumente, uključujući specifikaciju minimalnih objava koje se odnose na kreditni rizik, rizik likvidnosti i tržišni rizik, uključujući analizu osjetljivosti na tržišne rizike. MSFI 7 zamjenjuje MRS 30 Objavljivanja u financijskim izvještajima banaka i sličnih financijskih institucija i zahtjeve za objavljivanjem MRS-a 32 Financijski instrumenti: Objavljivanje i prezentiranje te je obvezan za sve subjekte koji izvještavaju u skladu s MSFI-ima.

Izmjena MRS-a 1 Prezentiranje financijskih izvještaja uvodi objave vezane uz razinu kapitala Banke te o načinu na koji ona njime upravlja.

Uprava je procijenila kako navedeni standardi utječu samo na prikazivanje i objavljivanje u financijskim izvješćima za 2007. godinu te nemaju utjecaj na financijski rezultat Banke.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

Revidirani MRS 23 Troškovi posudbe je objavljen u ožujku 2007. godine i njegova primjena se očekuje za financijske izvještaje koji započinju na ili poslije 1. siječnja 2009. godine. Revidirani standard zahtijeva kapitalizaciju troškova posudbe kada se ti troškovi odnose na kvalificiranu imovinu. Kvalificirana imovina je imovina kojoj je potrebno znatno vremensko razdoblje da bi bila spremna za namjeravanu upotrebu ili prodaju. U skladu s prijelaznim odredbama standarda, Banka će ovo primjeniti u budućem razdoblju. U skladu s tim, troškovi posudbe će se kapitalizirati za kvalificiranu imovinu sa datumom početka nakon 1. siječnja 2009. godine. Za troškove posudbe nastale do tog datuma koje su knjižene kao trošak neće biti napravljene izmjene.

Tumačenje (IFRIC) 8 Djelokrug MSFI 2 zahtijeva da se primjenjuje MSFI 2 Isplate s temelja dionica ako se za podmirivanje ugovornih obveza izdaju vlasnički instrumenti u vrijednosti manjoj od fer vrijednosti. Obzirom na strukturu vlasništva HBOR-a tumačenje nije primjenjivo na Banku i nema utjecaja na financijsku poziciju Banke.

Tumačenje (IFRIC) 9 Ponovna procjena ugrađenih derivata zahtijeva ponovnu procjenu potrebe razdvajanja ugrađenog derivata od osnovnog ugovora samo onda kada su nastupile promjene u uvjetima osnovnog ugovora koje znatno mijenjaju novčane tijekomove u odnosu na osnovni ugovor. Uprava procjenjuje kako tumačenje nema utjecaja na financijsku poziciju Banke.

Tumačenje (IFRIC) 10 Financijsko izvještavanje o razdobljima unutar godine i umanjenje vrijednosti zabranjuje otpuštanje gubitaka od umanjenja vrijednosti koji su priznati u prijašnjim polugodišnjim razdobljima temeljem goodwilla, ulaganja u vlasničke vrijednosnice ili financijsku imovinu koja se iskazuje po trošku ulaganja. Uprava procjenjuje kako tumačenje nema utjecaja na financijsku poziciju Banke.

Tumačenje 11 MSFI 2 Grupa i transakcije vlastitim dionicama zahtijeva da se isplate s temelja dionica, pri čemu društvo prima proizvode ili usluge u zamjenu za vlastite vlasničke instrumente, priznaju kao isplate s temelja dionica koje se podmiruju vlasničkim instrumentima, neovisno o tome na koji će način potrebni vlasnički instrumenti biti stečeni. Također daje smjernice treba li u financijskim izvješćima društva isplate s temelja dionica dobavljačima proizvoda i usluga društva, u kojima oni dobivaju dionice vlasnika društva, priznati kao transakcije koje se namiruju u novcu ili u vlasničkim instrumentima. Obzirom na strukturu vlasništva HBOR-a tumačenje nije primjenjivo na Banku i nema utjecaja na financijsku poziciju Banke.

Tumačenje (IFRIC) 12 Ugovori o koncesijskim uslugama objavljen u studenom 2006. godine i njegova primjena se očekuje za financijske izvještaje koji započinju na ili poslije 1. siječnja 2008. godine. Ovo tumačenje se primjenjuje na operatere koncesija i objašnjava računovodstveni tretman preuzetih obveza i prava iz ugovora. Ovo tumačenje neće utjecati na Banku.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

Tumačenje (IFRIC) 13 Program odanosti klijentima objavljen je u lipnju 2007. godine i njegova primjena se očekuje za financijske izvještaje koji započinju na ili poslije 1. srpnja 2008. godine. Ovo tumačenje zahtijeva iskazivanje odanosti klijentima kao posebnu komponentu prodajne transakcije na koje se ona odnosi i stoga je kao dio fer vrijednosti primljene naknade pridodana priznanim nagradama koje se odgađaju do razdoblja kad će biti realizirane. Banka procjenjuje kako tumačenje neće utjecati na financijska izvješća Banke budući da takav program trenutno ne postoji.

Tumačenje (IFRIC) 14 MRS 19 Ograničenja opcijskih planova, minimalni zahtjevi financiranja i njihovi međudnosi objavljen je u srpnju 2007. godine i njegova primjena se očekuje za financijske izvještaje koji započinju na ili poslije 1. siječnja 2008. godine. Ovo tumačenje predstavlja uputu za procjenu opcijskih ugovora koja se može priznati kao imovina prema MRS-u 19 Primanja zaposlenih. Banka procjenjuje kako tumačenje neće utjecati na financijsku poziciju niti na rezultat Banke.

Izvještajna valuta

Financijska izvješća Banke su iskazana u hrvatskim kunama, zaokružena na najbližu tisuću. Tečaj kune na dan 31. prosinca 2007. godine bio je 7,325131 kuna za 1 euro i 4,985456 kuna za 1 američki dolar (31. prosinca 2006. godine tečaj kune je bio 7,345081 kuna za 1 euro i 5,578401 kuna za 1 američki dolar), osim ako nije drugačije ugovoreno.

Novac i novčani ekvivalenti

U svrhu izvješćivanja o novčanim tijekovima, stavka novac i ekvivalenti novca uključuje novčana sredstva i sredstva na tekućim računima kod Hrvatske narodne banke i kod drugih banaka, umanjena za rezerviranja za smanjenje vrijednosti i nenaplative iznose.

Kreditni bankama i ostalim korisnicima

Iznosi koje je isplatio HBOR plasirajući sredstva direktno primatelju kredita pri povlačenju sredstava, svrstani su u kredite klijentima i iskazani po amortiziranom trošku metodom efektivne kamatne stope i umanjenom za rezerviranja radi smanjenja vrijednosti.

Iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika sukladno Programu povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama i priznaje se u Računu dobiti i gubitka na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Sukladno tome krediti su iskazani po amortiziranom trošku, korištenjem kamatne stope bez uvažavanja efekata subvencija uplaćenih od države.

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Kreditni bankama i ostalim korisnicima i (nastavak)

Svi krediti i predujmovi se priznaju kad su sredstva doznačena primatelju kredita.

Rezervacija za smanjenje vrijednosti kredita utvrđuje se ako postoji objektivni dokaz da HBOR neće moći naplatiti cjelokupno nastalo potraživanje. Pri određivanju razine potrebnih rezervacija Uprava HBOR-a razmatra brojne faktore, strukturu kreditnog portfelja te prethodna iskustva.

Iznos rezerviranja predstavlja razliku između knjigovodstvenog i nadoknadivog iznosa, koja predstavlja sadašnju vrijednost očekivanih novčanih tijekova, uključivši nadoknadle iznose po jamstvima i osiguranjima, diskontiranih primjenom efektivne kamatne stope.

Rezervacija za smanjenje vrijednosti kredita pokriva i gubitke utvrđene na temelju objektivnih dokaza njihovog postojanja u pojedinim komponentama kreditnog portfelja na datum bilance. Ti gubici su procijenjeni na osnovi povijesnog modela gubitka (u svakoj komponenti kreditnog razvrstavanja klijenata odražavajući njihove tekuće ekonomske uvjete poslovanja).

Ako se utvrdi da ne postoji objektivni dokaz o umanjenju određenog financijskog sredstva, bilo ono značajno ili ne, spomenuto financijsko sredstvo svrstava se u skupinu financijske imovine sličnih obilježja kreditnog rizika, te se sva sredstva u istoj skupini podvrgavaju zajedničkoj procjeni u svrhu umanjenja vrijednosti. Ugovorni novčani tijekovi i iskustvo povijesnog gubitka za imovinu sa sličnim obilježjima kreditnog rizika grupi imovine koja se zajednički procjenjuje čine osnovu procjene očekivanih novčanih tijekova. Imovina kod koje se umanjenje procjenjuje pojedinačno i kod koje se gubici od umanjenja priznaju, odnosno nastavljaju priznavati, ne uključuje se u zajedničku procjenu umanjenja vrijednosti.

Nenaplativi zajmovi otpisuju se u visini utvrđenih rezerviranja, a sve naknadne uplate evidentiraju se u korist Računa dobiti i gubitka.

Obrnuti repo ugovori

Vrijednosnice kupljene temeljem ugovora o kupnji i ponovnoj prodaji (obrnuti repo ugovori) iskazuju se kao imovina u Bilanci u okviru potraživanja po danim kreditima bankama. Kamata zarađena u razdoblju kupnje vrijednosnica do ponovne prodaje obračunava se svakodnevno i iskazuje u Računu dobiti i gubitka u okviru prihoda od kamata.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Vrijednosni papiri

Vrijednosni papiri u posjedu Banke svrstani su u kategorije financijske imovine ovisno o namjeri Banke u trenutku njihovog stjecanja te sukladno strategiji Banke za ulaganja u vrijednosnice. Prilikom usvajanja MRS-a 39, Banka je izradila strategiju ulaganja u vrijednosnice te ih, prema namjeri u trenutku stjecanja, rasporedila u kategoriju financijske imovine „koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka“, „raspoložive za prodaju“ i u kategoriju „koja se drži do dospijea“. Osnovna razlika između portfelja je u pristupu vrednovanja vrijednosnica i priznavanja njihove fer vrijednosti u financijskim izvješćima. Sve vrijednosnice u posjedu Banke priznaju se na datum namire i početno iskazuju po fer vrijednosti, uključujući direktne transakcijske troškove kada se ulaganja ne vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Banka se ne bavi stjecanjem vrijednosnih papira i ulaganja radi kratkoročnog stjecanja dobiti/(gubitka) od aktivnosti trgovanja.

a) Imovina koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Imovina koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka odnosi se na financijsku imovinu kojom se aktivno ne trguje. Ova imovina stečena je prvenstveno u svrhu održavanja rezerve likvidnosti i upravljanja kratkoročnom likvidnošću.

Nakon početnog priznavanja, financijska imovina koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka obračunava se i iskazuje po fer vrijednosti, koja je približna cijeni koja kotira na tržištu ili koja je određena primjenom prihvatljivih modela procjene vrijednosti. Banka nerealiziranu dobit i nerealizirane gubitke iskazuje u okviru neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti.

b) Imovina koja se drži do dospijea

Ulaganja koja se drže do dospijea su financijska imovina s fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja se mogu utvrditi te fiksnim rokovima dospijea koje Banka ima namjeru i sposobna je držati do dospijea. Ovaj portfelj obuhvaća trezorske zapise i dužničke vrijednosnice. Ulaganja koja se drže do dospijea iskazuju se po amortiziranom trošku ulaganja primjenom metode stvarnog prinosa, umanjenom za iznos rezerviranja za umanjenje vrijednosti.

Banka redovito preispituje postoje li objektivni dokazi o eventualnom umanjenju ulaganja u posjedu do dospijea. Financijsko sredstvo je umanjeno ako je njegov knjigovodstveni iznos veći od njegovog procijenjenog nadoknadivog iznosa, koji je jednak sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih tijekova diskontiranih primjenom izvorne efektivne kamatne stope tog financijskog instrumenta. Gubici od umanjenja vrijednosti za imovinu koja je knjižena po amortiziranom trošku izračunavaju se kao razlika između knjigovodstvenog iznosa sredstva i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tijekova koji su diskontirani primjenom izvorne efektivne kamatne stope tog instrumenta. Nakon što je utvrđeno umanjenje imovine, Banka iskazuje rezerviranja u Računu dobiti i gubitka u okviru gubitaka od umanjenja vrijednosti i rezerviranja.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

c) Imovina raspoloživa za prodaju

Imovina raspoloživa za prodaju obuhvaća financijsku imovinu koja je raspoređena kao raspoloživa za prodaju, a nije raspoređena u imovinu koja se drži do dospijeca ili u imovinu koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Ovaj portfelj obuhvaća ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima pribavljene u svrhu održavanja rezerve likvidnosti, upravljanja rizicima ili pribavljenih radi plasmana slobodnih sredstava do trenutka daljnjeg plasmana u dugoročno kreditiranje s izvornim rokom dospijeca dužim od jedne godine koja se drže na neodređeno vrijeme.

Imovina raspoloživa za prodaju se nakon početnog priznavanja ponovno mjeri po fer vrijednosti na temelju kotiranih cijena ili iznosa izvedenih iz modela novčanog tijeka. Ako kotirane tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost dužničkih vrijednosnica procjenjuje se koristeći sadašnju vrijednost budućih novčanih tijekova, dok se fer vrijednost nekotiranih vlasničkih instrumenata procjenjuje na temelju važećih omjera između cijene i zarade ili cijene i novčanog tijeka razrađenih na način da odražavaju specifične okolnosti izdavatelja.

Nerealizirani dobiti i gubici nastali promjenama fer vrijednosti vrijednosnih papira iz portfelja raspoloživih za prodaju priznaju se izravno u kapitalu do trenutka prodaje ili umanjenja financijske imovine, a nakon toga se ostvareni dobiti ili gubici iskazuju u okviru računa dobiti i gubitka razdoblja.

Gubici od umanjenja po osnovi imovine raspoložive za prodaju iskazuju se u računu dobiti i gubitka. U slučaju povećanja fer vrijednosti vlasničkih instrumenata u narednom razdoblju, povećanje fer vrijednosti će se priznati u kapitalu, a ranije provedeno umanjenje vrijednosti ostaje iskazano kroz račun dobiti i gubitka. U slučaju povećanja fer vrijednosti dužničkih instrumenata iz ovog portfelja u narednom razdoblju, ako se povećanje fer vrijednosti može objektivno povezati s događajem nakon priznavanja gubitaka od umanjenja, gubici od umanjenja se ukidaju priznavanjem prihoda u računu dobiti i gubitka.

Na dan 31. prosinca 2007. i 2006. godine Banka nema umanjenja vrijednosnica raspoloživih za prodaju.

Kamata zarađena u razdoblju držanja vrijednosnica raspoloživih za prodaju obračunava se svakodnevno i iskazuje u računu dobiti i gubitka u okviru prihoda od kamata.

Tečajne razlike po vlasničkim instrumentima u stranim valutama iz portfelja raspoloživi za prodaju iskazuju se u kapitalu, zajedno s dobitima i gubicima od promjene fer vrijednosti, sve do prodaje instrumenta. Tečajne razlike po dužničkim instrumentima iz portfelja raspoloživih za prodaju denominiranim u stranoj valuti iskazuju se u računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Ulaganja u pridružena društva

Ulaganja u pridružena društva se odnose na ulaganja kod kojih HBOR ima između 20 i 50% glasačkih prava i koja su pod značajnim utjecajem, ali ne i kontrolom. Iskazuju se po trošku stjecanja i umanjuju za smanjenje vrijednosti kada je potrebno.

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Banka ima značajan utjecaj, ali koji nije ni ovisno društvo niti zajedničko ulaganje. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u odlukama o financijskim i poslovnim politikama subjekta koji je predmet ulaganja, ali nije i kontrola niti zajednička kontrola nad tim politikama.

Rezultati, imovina i obveze pridruženih društava u ovim su financijskim izvješćima iskazani primjenom metode udjela. Po metodi udjela, ulaganja u pridružena društva iskazuju se po trošku ulaganja usklađenom za promjene udjela Banke u neto imovini pridruženog društva nakon stjecanja i eventualno umanjenje vrijednosti pojedinačnog ulaganja. Gubici pridruženog društva iznad udjela Banke u njemu (koji uključuju sva dugoročna potraživanja koja su u suštini sastavni dio neto ulaganja Banke u pridruženo društvo) se ne priznaju.

Svaki višak troška stjecanja iznad udjela Banke u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i nepredviđenih obveza pridruženog društva koji su priznati na datum stjecanja priznaje se kao goodwill. Goodwill se iskazuje u okviru knjigovodstvenog iznosa ulaganja i testira se na umanjenje kao sastavni dio ulaganja. Svaki višak udjela Banke u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i nepredviđenih obveza se nakon procjene priznaje izravno kroz račun dobiti i gubitka.

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina iskazani su po nabavnoj vrijednosti. Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine obračunava se po proporcionalnoj metodi primjenom godišnjih stopa od 3,03% do 33,3% pomoću kojih se nabavna vrijednost imovine otpisuje tijekom njenog procijenjenog vijeka trajanja.

Procijenjeni vijek trajanja je:

	2007. godine	2006. godine
Građevinski objekti	33	33
Računala	3	3
Namještaj i oprema	5 - 8	5 - 8
Motorna vozila	3	3
Ostalo	5	5
Nematerijalna imovina	3 - 5	3 - 5

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina u pripremi se ne amortiziraju sve dok nisu spremna za upotrebu. Održavanje i popravci iskazuju se na teret troškova u računu dobitka i gubitka kada nastanu, a izdaci koji povećavaju buduće koristi postojećih sredstava (poboljšanja) se kapitaliziraju.

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Smanjenje vrijednosti imovine

Na datum bilance obavlja se procjena financijske imovine da bi se utvrdio objektivan dokaz njene smanjene vrijednosti. Ako takav dokaz postoji, procijenjeni nadoknadivi iznos te imovine i iznos smanjenja, izračunan kao neto sadašnja vrijednost budućih novčanih priljeva, uključujući predvidive iznose jamstava i osiguranja, diskontirane izvornom efektivnom kamatnom stopom, knjiže se u računu dobiti i gubitka.

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina ocjenjuju se radi utvrđivanja smanjenja vrijednosti u slučajevima kad okolnosti ukazuju na činjenicu da se knjigovodstvena vrijednost imovine neće moći nadoknaditi. Kad knjigovodstvena vrijednost imovine premaši nadoknadiv iznos iskazuje se gubitak u računu dobiti i gubitka po stavkama nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine koja je proknjižena po trošku stjecanja, ili se tretira kao smanjenje revalorizacijske rezerve imovine knjižene po revaloriziranom iznosu ako gubitak nastao smanjenjem vrijednosti ne premašuje iznos njezine revalorizacije. Ovisno o tome koji je veći, nadoknadivi iznos je ili iznos neto prodajne cijene imovine ili njegova upotrebna vrijednost.

Imovina namijenjena prodaji

Imovina namijenjena prodaji obuhvaća nekretnine, postrojenja i opremu koju je Banka preuzela u zamjenu za nenaplaćena i druga potraživanja. Za tako preuzetu dugotrajnu imovinu Banka očekuje da će biti nadoknađena prvenstveno putem prodaje, a ne daljnjim korištenjem.

Banka vrednuje ovu imovinu po nižoj vrijednosti usporedbom knjigovodstvene i fer vrijednosti (utvrđene od strane neovisnog procjenitelja) umanjene za troškove prodaje.

Amortizacija navedene imovine se ne obračunava.

Gubici od umanjenja vrijednosti uključuju se u račun dobiti i gubitka, kao i dobiti/gubici utvrđeni naknadnim mjerenjima, odnosno prodajom imovine.

Fer vrijednost financijskih sredstava i obveza

Fer vrijednost predstavlja iznos po kojem se imovina može razmijeniti ili podmiriti neka obveza u najboljem interesu svih strana. Ako ne postoji aktivno tržište za financijsku imovinu i obveze, ili ako se zbog bilo kojeg drugog razloga fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti na temelju tržišne cijene, Uprava određuje fer vrijednost korištenjem tehnika procjene. One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama pogodbe između obaviještenih i spremnih strana, pozivanje na druge u suštini slične instrumente, analizu diskontiranih novčanih tijekova, pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta što manje se oslanjajući na specifičnosti subjekta.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Fer vrijednost financijskih sredstava i obveza (nastavak)

Uprava, prema svim dostupnim informacijama, smatra kako nema značajnog odstupanja knjigovodstvenih stanja od tržišne („fair“) vrijednosti te iskazane knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza približno odražavaju i njihovu tržišnu („fair“) vrijednost.

Knjigovodstveni iznosi novca i stanja na računu kod Hrvatske narodne banke općenito su približni njihovim fer vrijednostima.

Procijenjena fer vrijednost depozita kod drugih banaka približna je njihovim knjigovodstvenim iznosima, s obzirom da svi iznosi dospijevaju najkasnije do 90 dana. Prilikom izračunavanja fer vrijednosti, rezerviranja se ne uzimaju se u obzir.

Kredit i predujmovi bankama i ostalim klijentima su iskazani u neto vrijednosti, odnosno umanjeni za iznos rezerviranja radi umanjenja vrijednosti. Njihova procijenjena fer vrijednost predstavlja diskontirani iznos procijenjenih očekivanih budućih priljeva novca. Prilikom sagledavanja fer vrijednosti trebalo bi uzeti u obzir i subvencioniranu kamatu prikazanu kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama. Kod kredita nastalih u kunama koji su jednosmjernom valutnom klauzulom vezani za stranu valutu, pri procjeni fer vrijednosti ove opcije primjenjuje se postupak opisan pod „Transakcije u stranim valutama i uz valutnu klauzulu“ ove bilješke.

Imovina koja se drži do dospelja sastoji se od nekotirajućih obveznica Republike Hrvatske koje je HBOR stekao u zamjenu za potraživanja od Dubrovačke banke d.d. Dubrovnik. Fer vrijednost navedenih obveznica predstavlja amortizirani trošak iskazan u bilanci.

Tržišne cijene za dugoročne kredite koje je Banka primila nisu dostupne, te se njihova fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tijekova diskontiranih primjenom važećih kamatnih stopa na datum bilance za nove kredite sa sličnim uvjetima i preostalim dospeljem. Isto tako, s obzirom da dugoročni krediti odobreni Banci nose promjenjivu stopu, nema značajne razlike između njihovih fer vrijednosti i knjigovodstvenih iznosa.

Fer vrijednost obveznica izdanih od strane HBOR-a na dan 31. prosinca 2007. godine iskazana je u bilješci 21.

Financijski instrumenti

Financijska imovina i obveze prikazane u bilanci uključuju novac i novčane ekvivalente, tržišne vrijednosnice, potraživanja od kupaca i obveze prema dobavljačima, dugoročne zajmove i najmove, depozite i ulaganja. Računovodstvene metode praćenja ovih instrumenata su navedene u odgovarajućim računovodstvenim politikama.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Osnivački kapital i pričuve

Zakonom o HBOR-u propisani osnivački kapital treba iznositi 7.000.000 tisuća kuna uplatama iz proračuna dinamikom koju određuje Hrvatski sabor donošenjem Državnog proračuna Republike Hrvatske, te iz ostalih izvora temeljem pojedinačnih zakona. Na dan 31. prosinca 2007. godine uplaćeni kapital iznosi 3.963.106 tisuća kuna te je za uplatu iz Državnog proračuna Republike Hrvatske do zakonom propisanog iznosa kapitala preostao iznos od 3.036.894 tisuća kuna.

Obveze po kreditima i obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire

Obveze po kreditima i obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire iskazuju se po amortiziranom trošku, primjenom efektivne kamatne stope. Banka priznaje rashode od kamata vezane za kredite u računu dobiti i gubitka.

Državne potpore

Korisnicima koji ostvaruju pravo na subvenciju kamatne stope po Programu povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a, Programu razvoja i zapošljavanja, Programu regionalnog razvoja te Modelu financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote kamatna stopa je subvencionirana za cijelo vrijeme trajanja otplate kredita od strane Republike Hrvatske, Fonda za razvoj i zapošljavanje, Fonda za regionalni razvoj, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama i priznaje se u računu dobiti i gubitka na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Sukladno tome krediti su iskazani po amortiziranom trošku, korištenjem kamatne stope bez uvažavanja efekata subvencija uplaćenih od države.

Garancije i ostale preuzete obveze

U okviru redovnog poslovanja Banka izdaje financijske garancije, uključujući akreditive koja se knjiže izvanbilančno. Ugovori o financijskim garancijama početno se vrednuju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, vrednuju se po fer vrijednosti u iznosu koji je viši od iznosa obveze temeljem ugovora ili početno priznatog iznosa umanjenog za akumuliranu amortizaciju priznatu u skladu s politikama priznavanja prihoda.

Potencijalne obveze po garancijama i otvorenim akreditivima uglavnom su pokrivena jamstvima Republike Hrvatske.

Rezervacija za moguće gubitke po preuzetim obvezama, za odobrene a neisplaćene kredite i izdane garancije održava se na razini za koju Uprava HBOR-a vjeruje da je dovoljna za pokriće mogućih gubitaka.

Rezerviranja se iskazuju kad Banka ima trenutačnu zakonsku ili ugovornu obvezu koja je rezultat prošlih događaja, kad je vjerojatnost da će odljev sredstava vezanih uz ekonomske koristi biti potreban kako bi se podmirile obveze i kad je moguće pouzdano procijeniti visinu obveze.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojemu su nastali.

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u računu dobiti i gubitka za sve kamatonosne instrumente po načelu obračunanih kamata primjenom efektivne kamatne stope kojom se procijenjena buduća plaćanja ili naplate diskontiraju tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta ili tijekom kraćeg razdoblja, kad je to primjereno. Prihod od kamata uključuje kupone zarađene od ulaganja u vrijednosnice s fiksnim prihodom.

Naknade koje čine kamatni prihod, a vezane su uz nastajanje određenog plasmana te obračunate i naplaćene pri odobravanju, plasiranju sredstava kredita ili tijekom trajanja ugovora o kreditu, odgađaju se te priznaju kao ispravak stvarnog prinosa na kredit.

Kamata na kredite kod kojih postoji umanjenje vrijednosti i na ostalu financijsku imovinu se priznaje na osnovi stope korištene za svođenje budućih novčanih primitaka na njihovu sadašnju vrijednost.

Prihodi od naknada i provizija

Prihodi od naknada i provizija se uglavnom sastoje od naknada pravnih osoba za izdavanje garancija za druge pružene usluge Banke, provizija za upravljanje sredstvima pravnih osoba, te od naknada za strana i domaća plaćanja. Naknade se priznaju u prihod kad je obavljena povezana usluga.

Naknade po izdanim financijskim/platežnim garancijama odgađaju se te priznaju i iskazuju u računu dobiti i gubitka na vremenski proporcionalnoj osnovi za razdoblje trajanja garancije.

Trošak mirovine i zdravstvenog osiguranja

U skladu s važećim zakonskim propisima, Banka ima obavezu plaćanja doprinosa hrvatskim zavodima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Ova obaveza odnosi se na stalne zaposlenike, a osigurava plaćanje doprinosa na teret poslodavca u određenom postotku na bruto plaću:

	<u>2007. godina</u>	<u>2006. godina</u>
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	15,00%	15,00%
Doprinosi za fond za zapošljavanje	1,60%	1,60%
Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	0,20%	0,20%
Doprinosi za ozljede na radu	<u>0,50%</u>	<u>0,50%</u>

Banka je također obavezna obračunati i uplatiti doprinose iz bruto plaće zaposlenika u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Obvezni mirovinski fond.

Doprinosi iz plaća i na plaće obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Transakcije u stranim valutama i uz valutnu klauzulu

Sredstva i izvori sredstava izraženi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se u kunsku protuvrijednost po tečaju koji je važeći kod Hrvatske narodne banke na dan bilance. Prihodi i rashodi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se po tečaju na dan transakcije. Ostvareni prihodi i rashodi nastali preračunavanjem po tečaju knjiže se u računu dobiti i gubitka.

Banka posjeduje imovinu nastalu u kunama koja je jednosmjernom valutnom klauzulom vezana za stranu valutu. Zahvaljujući toj klauzuli, Banka ima mogućnost revalorizacije aktive prema deviznom tečaju važećem na dan dospijeca koji je povoljniji za Banku u usporedbi s tečajem koji je na snazi na dan nastanka imovine. Zbog posebnih tržišnih okolnosti u Republici Hrvatskoj, fer vrijednost ove opcije ne može se izračunati, budući da terminski tečaj za hrvatsku kunu za razdoblja dulja od 6 mjeseci nije na raspolaganju. Banka stoga primjenjuje sljedeći postupak: ako je rezultat od pretvaranja te aktive prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke pozitivan, na dan Bilance usklađuju se knjigovodstvene vrijednosti predmetne aktive. Ako je rezultat od pretvaranja te aktive prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke negativan, knjigovodstvena vrijednost predmetne aktive usklađuje se do ugovorenog tečaja opcije.

Banka ima imovinu nastalu u hrvatskim kunama koja je dvosmjernom valutnom klauzulom vezana za stranu valutu. Ova se imovina konvertira u kune kao imovina nominirana u stranoj valuti.

Valutni tečajevi za osnovne valute koje su korištene u sastavljanju Bilance i koje je objavila Hrvatska narodna banka na izvještajni datum su kako slijedi:

31. prosinca 2007. godine	1 EUR = 7,325131 kuna	1 USD = 4,985456 kuna
31. prosinca 2006. godine	1 EUR = 7,345081kuna	1 USD = 5,578401 kuna

Primjena procjena

Sastavljanje financijskih izvješća sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja zahtijeva od Uprave obavljanje procjena i pretpostavki koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu potencijalne imovine i potencijalnih obveza na datum financijskih izvješća kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja financijskih izvješća te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Oporezivanje

Temeljem članka 9. Zakona o HBOR-u Banka nije obveznik plaćanja poreza na dobit.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Poslovi u ime i za račun

Banka upravlja značajnim sredstvima u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Fonda za razvoj i zapošljavanje, Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske, Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (HAMAG) koja se uglavnom koriste za kreditiranje programa obnove i razvitka. Budući da ti iznosi ne predstavljaju aktivu HBOR-a, oni su isključeni iz Bilance. Prihodi i rashodi po tom poslovanju terete nalogodavca, a Banka ne snosi druge obveze. Za svoje usluge Banka po određenim programima naplaćuje naknadu dok određene programe vodi bez naknade (vidi Bilješku 25).

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. Prihodi od kamata

Prihodi od kamata po korisnicima:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Javni sektor	76.895	89.980
Državna trgovačka društva	139.163	130.297
Strane pravne osobe	4.170	2.134
Ostala trgovačka društva	329.955	333.815
Domaće banke	263.330	167.330
Inozemne banke	14.823	7.347
Ostalo	29.168	28.050
Zatezne kamate	11.086	9.214
	868.590	768.167

Prihodi od kamata po vrstama plasmana:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Kamate po kreditima		
- dugoročni krediti	812.658	716.581
- kratkoročni krediti	1.424	725
- izravno isključeni kamatni prihodi iz ranijih godina	16.584	21.698
	830.666	739.004
Plasmani u vrijednosne papire	15.537	18.622
Depoziti	22.387	10.541
	868.590	768.167

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Rashodi od kamata

Rashodi od kamata prema primateljima:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Trgovačka društva	3	16
Domaće banke	33	537
Inozemne banke	423.186	322.964
Ostalo	6	8
	<u>423.228</u>	<u>323.525</u>

Rashodi od kamata prema vrstama obveza:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Obveze po kreditima	164.639	147.843
Dužnički vrijednosni papiri	255.146	175.490
Depoziti	3.443	192
	<u>423.228</u>	<u>323.525</u>

5. Neto prihodi od naknada

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Prihodi od naknada:		
<i>Po izdanim garancijama</i>	11.921	13.845
<i>Po poslovima u ime i za račun</i>	7.385	7.225
<i>Po osnovi platnog prometa</i>	1.553	2.089
<i>Ostalo</i>	28	9
	<u>20.887</u>	<u>23.168</u>
Rashodi od naknada	(797)	(842)
	<u>20.090</u>	<u>22.326</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

6. Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova imovine nominirane u stranoj valuti:		
<i>Novčana sredstva, računi i depoziti kod banaka</i>	868	(9.775)
<i>Kreditni bankama i ostalim korisnicima</i>	(76.903)	(83.288)
<i>Imovina koja se drži do dospjeća</i>	(152)	(683)
<i>Imovina raspoloživa za prodaju</i>	(602)	(872)
<i>Ostalo</i>	5.337	5.183
	<u>(71.452)</u>	<u>(89.435)</u>
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova obveza nominiranih u stranoj valuti:		
<i>Obveze po depozitima</i>	13.637	9.401
<i>Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima</i>	51.929	78.489
<i>Ostalo</i>	2.537	8.625
	<u>68.103</u>	<u>96.515</u>
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova imovine i obveza nominiranih u stranoj valuti	(3.349)	7.080
Dobitak od imovine koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz RDG	1.050	1.133
Neto	<u>(2.299)</u>	<u>8.213</u>

7. Operativni troškovi

Operativni troškovi mogu se prikazati kako slijedi:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Opći i administrativni troškovi:		
Troškovi osoblja	52.977	50.732
Amortizacija	6.181	5.256
Troškovi administracije	12.619	7.000
Utrošeni materijal i usluge	16.981	16.258
	<u>88.758</u>	<u>79.246</u>
Ostali troškovi:		
Porezi i doprinosi	226	186
Ostali rashodi	3.252	1.977
	<u>3.478</u>	<u>2.163</u>
	<u>92.236</u>	<u>81.409</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

8. Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke, garancije i preuzete obveze mogu se prikazati kako slijedi:

Promjene na rezerviranjima povećanje/(smanjenje)	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Rezerviranja za moguće gubitke po računima kod banaka	43	54
Rezerviranja za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka	1.978	(195)
Rezerviranja za moguće gubitke po kreditima bankama	24.079	335
Rezerviranja za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama	105.108	228.186
Ukidanje rezerviranja zbog prodaje udjela u pridruženim društvima	(2.100)	(4.328)
Rezerviranja za moguće gubitke po ostaloj aktivi	(518)	617
	<hr/>	<hr/>
Ukupno povećanje/(smanjenje) rezerviranja za moguće gubitke po stavkama aktive	128.590	224.669
	<hr/>	<hr/>
Rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	4.795	(11.530)
Rezerviranja za ostale obveze	1.693	4.015
	<hr/>	<hr/>
Ukupno (smanjenje)/povećanje rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama i ostalim obvezama	6.488	(7.515)
	<hr/>	<hr/>
Ukupno povećanje rezerviranja	135.078	217.154

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

9. Novčana sredstva i računi kod banaka, neto

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Sredstva izdvojena na računu kod Hrvatske narodne banke	8.303	6.816
Devizni tekući računi - domaće banke	74	347
Devizni tekući računi - inozemne banke	16.458	12.831
	<u>24.835</u>	<u>19.994</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(175)	(132)
	<u>24.660</u>	<u>19.862</u>

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po računima kod banaka mogu se prikazati kako slijedi:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	132	78
Rezerviranja za moguće gubitke po računima kod banaka	43	54
Stanje 31. prosinca	<u>175</u>	<u>132</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

10. Depoziti kod drugih banaka, neto

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Depoziti kod stranih banaka	494.558	181.424
Depoziti kod domaćih banaka	95.926	227.697
Obračunata kamata	216	89
	<u>590.700</u>	<u>409.210</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	<u>(6.070)</u>	<u>(4.092)</u>
	<u>584.630</u>	<u>405.118</u>

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka mogu se prikazati kako slijedi:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	4.092	4.287
Rezerviranja za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka	<u>1.978</u>	<u>(195)</u>
Stanje 31. prosinca	<u>6.070</u>	<u>4.092</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

11. Krediti bankama, neto

Kreditu bankama umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke dani su kako slijedi:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Kreditu s dospijećem do 1 godine	3.801.130	2.805.313
Kreditu s dospijećem preko 1 godine	7.325.999	5.667.179
Obračunata kamata	26.603	22.046
Odgođeno priznavanje naplaćenih kamatnih prihoda - naknada po kreditima	(37.572)	(26.443)
	<u>11.116.160</u>	<u>8.468.095</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(592.627)	(569.138)
	<u>10.523.533</u>	<u>7.898.957</u>

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po kreditima bankama mogu se prikazati kako slijedi:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	569.138	568.320
Rezerviranja za moguće gubitke po kreditima bankama	24.203	335
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za moguće gubitke	(714)	483
Naplata izvanbilančnih potraživanja	(124)	-
Donos rezerviranja s izvanbilančne evidencije	124	-
Stanje 31. prosinca	<u>592.627</u>	<u>569.138</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

11. Krediti bankama, neto (nastavak)

Kreditni bankama umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke prema namjeni kreditnih programa dani su kako slijedi:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Program kreditiranja obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti	3.670.417	2.894.137
Financiranje izvoza	4.803.461	3.820.455
Program obnove i razvitka infrastrukture u Republici Hrvatskoj	103.866	80.779
Program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	1.108.311	814.949
Program kreditiranja ratom oštećenih i razrušenih stambenih i gospodarskih objekata	25.651	33.458
Ostalo	1.415.423	828.714
Obračunata kamata	26.603	22.046
Odgođeno priznavanje naplaćenih kamatnih prihoda - naknada po kreditima	(37.572)	(26.443)
	<u>11.116.160</u>	<u>8.468.095</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(592.627)	(569.138)
	<u>10.523.533</u>	<u>7.898.957</u>

Kamatne stope na kredite odobrene tijekom 2007. i 2006. godine kretale su se od 1% do 4% godišnje, ovisno o namjeni kreditiranja i području investiranja.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

12. Krediti ostalim korisnicima, neto

Kreditni ostalim korisnicima umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke mogu se prikazati po sektorizaciji kako slijedi:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Domaća trgovačka društva	3.803.524	3.884.206
Državna trgovačka društva	1.906.644	2.090.566
Javni sektor	899.431	989.638
Strane pravne osobe	98.122	20.714
Neprofitne institucije	2.983	808
Ostali	453.612	338.027
Obračunata kamata	49.177	52.851
Odgođeno priznavanje naplaćenih kamatnih prihoda - naknada po kreditima	(60.457)	(60.310)
	<u>7.153.036</u>	<u>7.316.500</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(1.220.305)	(1.106.587)
	<u>5.932.731</u>	<u>6.209.913</u>

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama mogu se prikazati kako slijedi:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	1.106.587	918.157
Ispravak početnog stanja – donos iz izvanbilančne evidencije	-	3.124
Rezerviranja za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama	123.134	232.856
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za moguće gubitke	(3.302)	853
Naplata izvanbilančnih potraživanja	(18.026)	(4.669)
Donos rezerviranja sa izvanbilančne evidencije	18.026	3.928
Otpis	(5.345)	(8)
Prijenos u izvanbilančnu evidenciju – krediti	(769)	(47.654)
Stanje 31. prosinca	<u>1.220.305</u>	<u>1.106.587</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

12. Krediti ostalim korisnicima, neto (nastavak)

Kreditni ostalim korisnicima umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke prema namjeni kreditnih programa dani su kako slijedi:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Program kreditiranja obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti	2.539.040	3.039.636
Financiranje izvoza	1.417.263	1.694.389
Program obnove i razvitka infrastrukture u Republici Hrvatskoj	2.223.624	2.067.545
Program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	675.220	482.136
Ostalo	309.169	40.253
Obračunata kamata	49.177	52.851
Odgođeno priznavanje naplaćenih kamatnih prihoda - naknada po kreditima	(60.457)	(60.310)
	<u>7.153.036</u>	<u>7.316.500</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(1.220.305)	(1.106.587)
	<u>5.932.731</u>	<u>6.209.913</u>

Kamatne stope na kredite odobrene tijekom 2007. i 2006. godine kretale su se od 2% do 6% godišnje, ovisno o namjeni kreditiranja i području investiranja.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. Imovina koja se drži do dospjeća

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Obveznice Republike Hrvatske	38.821	75.266
Obračunata kamata	340	659
	39.161	75.925

Obveznice Republike Hrvatske na dan 31. prosinca 2007. odnosno 2006. godine u ukupnom iznosu od 5.300 tisuća eura odnosno 10.247 tisuća eura, HBOR je stekao u zamjenu za potraživanja od Dubrovačke banke d.d. Dubrovnik. Anuiteti dospijevaju šestomjesečno, od kojih zadnji dospijeva 15. studenog 2008. godine. Kamatna stopa iznosi 7% godišnje.

14. Imovina raspoloživa za prodaju

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
<i>Dužnički vrijednosni papiri:</i>		
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:		
Obveznice Ministarstva Financija Republike Hrvatske	161.633	207.240
Obveznice trgovačkih društava	14.504	15.153
Obračunata kamata	2.601	3.298
	178.738	225.691
<i>Vlasnički vrijednosni papiri:</i>		
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:		
Dionice stranih pravnih osoba	18	18
Dionice financijskih institucija	138	138
Dionice stranih financijskih institucija – EIF (bilješka 24)	12.326	-
	12.482	156
	191.220	225.847

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

14. Imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Obveznice Ministarstva Financija Republike Hrvatske (RHMF-O-125A), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 23. siječnja 2003. godine, s dospijecem nakon 9 godina, uz kamatnu stopu od 6,875%, na dan 31. prosinca 2007. godine u iznosu 46.148 tisuća kuna (31. prosinca 2006. godine: 48.940 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva Financija Republike Hrvatske (RHMF-O-085A), u kunama, izdane su dana 28. svibnja 2003. godine, s dospijecem nakon 5 godina, uz kamatnu stopu od 6,125%, na dan 31. prosinca 2007. godine u iznosu 7.485 tisuća kuna (31. prosinca 2006. godine: 7.695 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva Financija Republike Hrvatske (RHMF-O-19BA), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 29. studenog 2004. godine, s dospijecem nakon 15 godina, uz kamatnu stopu od 5,375%, na dan 31. prosinca 2007. godine u iznosu 10.939 tisuća kuna (31. prosinca 2006. godine: 11.763 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva Financija Republike Hrvatske (RHMF-O-077A), uz valutnu klauzulu, izdane dana 07. srpnja 2004. godine s dospijecem nakon 3 godine, uz kamatnu stopu od 3,875%, realizirane su po redovnom dospijeću 09. srpnja 2007. godine (31. prosinca 2006. godine: 36.505 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva Financija Republike Hrvatske (RHMF-O-142A), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 10. veljače 2004. godine, s dospijecem nakon 10 godina, uz kamatnu stopu od 5,5%, na dan 31. prosinca 2007. godine u iznosu 73.325 tisuća kuna (31. prosinca 2006. godine: 77.784 tisuća kuna).

Obveznice Plive d.d., Zagreb (RHPLVA-0-115A), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 12. svibnja 2004. godine, s dospijecem nakon 7 godina, uz kamatnu stopu od 5,75%, na dan 31. prosinca 2007. godine u iznosu 14.504 tisuća kuna (31. prosinca 2006. godine: 15.153 tisuća kuna).

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

14. Imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Obveznice Ministarstva Financija Republike Hrvatske (RHMF-O-103A), u kunama, izdane su dana 08. ožujka 2005. godine, s dospijecom nakon 5 godina, uz kamatnu stopu od 6,75%, na dan 31. prosinca 2007. godine u iznosu 23.736 tisuća kuna (31. prosinca 2006. godine: 24.553 tisuća kuna).

U veljači 2007. godine HBOR je stekao tri, a u srpnju iste godine dodatne dvije dionice Europskog investicijskog fonda (EIF). Uplaćeni iznos predstavlja 20% nominalne vrijednosti kupljenih dionica dok je preostalih 80% evidentirano kao potencijalna obveza prema EIF-u koja na dan 31. prosinca 2007. godine iznosi 4,0 milijuna eura. Naime, prema pravnim aktima Fonda ulagači pri kupnji uplaćuju samo 20% dok su preostali upisani a neuplaćeni iznos ulagači dužni uplatiti na poziv Skupštine Fonda.

15. Ulaganja u pridružena društva

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Ulaganja u pridružena društva	26.157	28.257
Ispravak vrijednosti	(26.157)	(28.257)
	<u>-</u>	<u>-</u>

Ulaganja u pridružena društva su sastavni dio Programa ulaganja u temeljni kapital trgovačkih društava - malih i srednjih poduzetnika. HBOR ima značajan utjecaj na poslovanje društava putem svog predstavnika u Nadzornom odboru. Ulaganja se sukladno politikama Banke iskazuju po metodi udjela.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. Ulaganja u pridružena društva (nastavak)

	Djelatnost	2007. godine Ulaganja 000 kuna	% vlasništva u 2007.	2006. godine Ulaganja 000 kuna	% vlasništva u 2006.
Lika d.d., Donji Lapac	Proizvodnja, obrada i konzerviranje mesa	2.470	26,04%	2.470	26,04%
Bila boja d.o.o., Grohote	Proizvodnja proizvoda od plastike	1.813	23,65%	1.813	23,65%
THC d.d., Obrovac	Proizvodnja metalnih proizvoda	6.000	38,45%	6.000	38,45%
Tri D Drvo d.o.o., Vrhovine	Prerada drva, proizvodnja proizvoda od drva	4.374	26,00%	4.374	26,00%
Kupres d.o.o., Donji Miholjac	Prerada drva, proizvodnja proizvoda od drva i pluta	-	-	2.100	25,65%
Pounje d.d., Hrvatska Kostajnica	Tekstilna industrija – proizvodnja rublja	6.000	18,36%	6.000	18,36%
Metal-Sint Oklaj d.d., Oklaj	Metalna industrija sinter proizvoda i kompozitnih materijala	5.500	40,84%	5.500	40,84%
		26.157		28.257	

U 2007. godini obavljena je prodaja udjela u društvu Kupres d.o.o., Donji Miholjac, koji čini 25,65% temeljnog kapitala društva, za cijenu jednaku nominalnom iznosu temeljnog udjela u društvu koji je iznosio 2.100 tisuća kuna.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

16. **Nekretnine postrojenja i oprema i nematerijalna imovina**

	Građevinski objekti	Kompjuteri	Namještaj, oprema i vozila	Predujmovi i investicije u tijeku	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema imovina	Nematerijal- na imovina	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2006.	49.532	12.099	11.605	274	73.510	10.212	83.722
Povećanje	-	-	-	3.137	3.137	-	3.137
Prijenos sa investicija u tijeku	550	994	1.124	(3.241)	(573)	573	-
Rashod	-	(982)	(803)	-	(1.785)	(155)	(1.940)
Prijenos s/na	-	-	-	(75)	(75)	75	-
Stanje							
31. prosinca 2007.	<u>50.082</u>	<u>12.111</u>	<u>11.926</u>	<u>95</u>	<u>74.214</u>	<u>10.705</u>	<u>84.919</u>
Ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2006.	7.969	7.915	8.123	-	24.007	7.606	31.613
Amortizacija za 2007.	1.509	1.834	1.491	-	4.834	1.347	6.181
Rashod	-	(983)	(789)	-	(1.772)	(155)	(1.927)
Stanje							
31. prosinca 2007.	<u>9.478</u>	<u>8.766</u>	<u>8.825</u>	<u>-</u>	<u>27.069</u>	<u>8.798</u>	<u>35.867</u>
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2007.	<u>40.604</u>	<u>3.345</u>	<u>3.101</u>	<u>95</u>	<u>47.145</u>	<u>1.907</u>	<u>49.052</u>
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2006.	<u>41.563</u>	<u>4.184</u>	<u>3.482</u>	<u>274</u>	<u>49.503</u>	<u>2.606</u>	<u>52.109</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. Imovina namijenjena prodaji

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Imovina namijenjena prodaji	50.267	35.431
	50.267	35.431

U 2007. godini obavljeno je preuzimanje imovine namijenjene prodaji u ukupnom iznosu od 18.673 tisuća kuna (2006. godine: 18.513 tisuća kuna) od čega: zemljište u iznosu od 837 tisuća kuna (2006. godine: 8.749 tisuća kuna), građevinski objekti u iznosu od 15.694 tisuća kuna (2006. godine: 7.168 tisuća kuna), stanovi u iznosu od 453 tisuća kuna (2006. godine: 2.596 tisuća kuna), namještaj i transportni uređaji u iznosu od 1.516 tisuća kuna (2006. godine: 0 tisuća kuna) i ostale nekretnine, postrojenja i oprema u iznosu od 173 tisuća kuna (2006. godine: 0 tisuća kuna).

U 2007. godini obavljena je prodaja imovine namijenjene prodaji u iznosu od 3.837 tisuća kuna (2006. godine: 1.235 tisuća kuna) od čega: zemljište u iznosu od 338 tisuća kuna (2006. godine: 0 tisuće kuna), građevinski objekti u iznosu od 2.618 tisuća kuna (2006. godine: 584 tisuća kuna) i stanovi u iznosu od 881 tisuća kuna (2006. godine: 651 tisuća kuna).

18. Ostala aktiva, neto

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Potraživanja po naknadama	441	425
Sredstva u obračunu	-	297
Ostala aktiva	6.515	4.426
	6.956	5.148
Rezerviranja za moguće gubitke	(159)	(718)
	6.797	4.430

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

18. Ostala aktiva, neto (nastavak)

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po ostaloj aktivi mogu se prikazati:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	718	202
Rezerviranja za moguće gubitke po ostaloj aktivi	(483)	675
Naplata izvanbilančnih potraživanja	(35)	(58)
Donos rezerviranja sa izvanbilančne evidencije	35	58
Otpis	(13)	(10)
Prijenos u izvanbilančnu evidenciju	(63)	(149)
Stanje 31. prosinca	159	718

19. Obveze po depozitima

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Depoziti banaka	829	1.367
Devizni redovni računi trgovačkih društava	1.291	1.071
Devizni račun Ministarstva financija RH	16.979	15.151
Devizni namjenski računi trgovačkih društava	219.786	72.934
Depoziti lokalne uprave i fondova	64.572	64.284
Depoziti državnih institucija	254.952	363.204
Ostali depoziti	141	327
	558.550	518.338

Devizni račun Ministarstva financija Republike Hrvatske odnosi se najvećim dijelom na sredstva Garantnog fonda temeljem uplaćenih premija za reosigurane poslove po poslovima osiguranja izvoza koje HBOR obavlja u ime i za račun Republike Hrvatske.

Depoziti po viđenju državnih institucija odnose se na poslove koje Banka obavlja u ime i za račun Ministarstva financija Republike Hrvatske, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Fonda za razvoj i zapošljavanje, Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (HAMAG).

Na navedene depozite HBOR ne plaća kamatu.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

20. Obveze po kreditima

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	3.738.098	4.162.802
Novi krediti	924.993	561.355
Povrat kredita	(854.066)	(935.817)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika	(39.471)	(80.715)
Obračunata kamata	25.805	30.473
Stanje 31. prosinca	<u>3.795.359</u>	<u>3.738.098</u>

Kamatne stope na primijene kredite kreću se od 2% fiksno godišnje do promjenjivih kamatnih stopa na međunarodnom tržištu kapitala (LIBOR EUR; EURIBOR; LIBOR USD) uvećanih za 0,225 – 1,5 postotnih poena godišnje.

Banka je podložna raznim klauzulama iz Ugovora. Na dan 31. prosinca 2007. godine Banka je bila u skladu sa svim zahtjevanim klauzulama iz Ugovora.

21. Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire

	Efektivna kamatna stopa %	Fer vrijednost 2007. 000 kuna	Knjigovodstvena vrijednost 2007. 000 kuna	Fer vrijednost 2006. 000 kuna	Knjigovodstvena vrijednost 2006. 000 kuna
Obveznice 100,0 milijuna eura	5,899	744.307	732.513	767.708	734.508
Obveznice 300,0 milijuna eura	5,021	2.192.924	2.188.518	2.244.642	2.191.797
Obveznice 150,0 milijuna eura	4,836	1.068.224	1.097.384	1.105.508	1.100.193
Obveznice 250,0 milijuna eura	5,076	1.756.566	1.821.174	-	-
Obračunata kamata		-	173.256	-	123.929
		<u>5.762.021</u>	<u>6.012.845</u>	<u>4.117.858</u>	<u>4.150.427</u>

Knjigovodstvena vrijednost obveznica uključuje kamate.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

21. Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire (nastavak)

Sukladno sporazumu od 28. studenog 2002. godine između HBOR-a i J.P. Morgan Europe Limited (glavni organizator), HBOR je 04. prosinca 2002. godine izdao obveznice pod EMTN programom uz jamstvo Republike Hrvatske, u iznosu od 100.000 tisuća eura (732.513 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2007. godine odnosno 734.508 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2006. godine) na rok od 10 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 5,75%. Kamate su plative jednogodišnje unatrag.

Sukladno sporazumu između HBOR-a i Deutsche Bank AG London i UBS Limited (glavni organizatori), HBOR je 11. veljače 2004. godine izdao obveznice pod EMTN programom uz jamstvo Republike Hrvatske, u iznosu od 300.000 tisuća eura (2.188.518 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2007. godine odnosno 2.191.797 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2006. godine) na rok od 7 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 4,875%. Kamate su plative jednogodišnje unatrag.

Sukladno sporazumu između HBOR-a i Deutsche Bank AG London (glavni organizator), HBOR je dana 11. srpnja 2006. godine izdao obveznice u iznosu od 150.000 tisuća eura (1.097.384 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2007. godine odnosno 1.100.193 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2006. godine) na rok od 10 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 4,807%. Kamate su plative jednogodišnje unatrag.

Sukladno sporazumu između HBOR-a i UBS Investment Bank i Deutsche Bank AG London (glavni organizatori), HBOR je dana 14. lipnja 2007. godine izdao obveznice u iznosu od 250.000 tisuća eura (1.821.174 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2007. godine) na rok od 10 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 5,0%. Kamate su plative jednogodišnje unatrag.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

22. Ostale obveze

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Odgođeno priznavanje kamatnih prihoda	675.714	639.579
Obveze za subvencioniranje kamatne stope	285.247	207.336
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	231.564	229.193
Obveze u obračunu za subvencioniranje stambenih kredita uz potporu države	32.410	32.410
Rezerviranja za ostale obveze	12.712	11.019
Obveze za isplatu plaća i naknada	4.605	5.361
Odgođeno priznavanje naplaćenih kamatnih prihoda – naknada po garancijama (bilješke 5 i 24)	2.306	-
Obveze prema dobavljačima	2.063	1.189
Obveze po više naplaćenim potraživanjima	647	380
Obveze u obračunu po namjenskim sredstvima	-	54.897
Ostale obveze	8.650	8.901
	1.255.918	1.190.265

Obveze za subvencioniranje kamatne stope odnose se na predujmove preuzete za subvencioniranje kamatnih stopa po kreditima, koji su odobreni sa nižom kamatnom stopom krajnjim korisnicima po programima koje HBOR provodi u ime i za račun RH. Ove obveze odnose se na:

- Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a u iznosu od 269.711 tisuća kuna (2006. godine: 192.698 tisuća kuna),
- Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote u iznosu od 14.046 tisuća kuna (2006. godine: 14.638 tisuća kuna),
- Fond za regionalni razvoj u iznosu od 1.284 tisuća kuna,
- Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost u iznosu od 206 tisuća kuna (vidi Bilješku 25).

Odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u iznosu od 675.714 tisuća kuna (2006. godine: 639.579 tisuća kuna) sastoji se od državne subvencije za kamate na kredite, koji su odobreni i povučeni od strane krajnjeg korisnika po nižoj kamatnoj stopi (vidi Bilješku 2), ali još nisu u fazi otplate u iznosu od 175.767 tisuća kuna (2006. godine: 176.482 tisuća kuna) te onih koji su u fazi otplate u iznosu od 499.947 tisuća kuna (u 2006. godini 463.097 tisuća kuna) (vidi Bilješku 2).

Iznos rezerviranja za garancije i preuzete obveze predstavlja najbolju procjenu izdataka potrebnih za podmirivanje sadašnjih obveza na datum bilance i utvrđuje se sukladno MRS-u 37 – Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

22. Ostale obveze (nastavak)

Od ukupnog iznosa rezerviranja za garancije i preuzete obveze na banke se odnosi iznos od 29.594 tisuća kuna (2006. godine: 22.904 tisuća kuna, domaća trgovačka društva iznos od 81.333 tisuća kuna (2006. godine: 74.781 tisuća kuna), državna trgovačka društva iznos od 104.167 tisuća kuna (2006. godine: 118.220 tisuća kuna), javni sektor iznos od 728 tisuća kuna (2006. godine: 354 tisuća kuna), strane pravne osobe iznos od 6.882 tisuća kuna (2006. godine: 1.829 tisuća kuna) te na ostale iznos od 8.860 tisuća kuna (2006. godine: 11.105 tisuća kuna).

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama mogu se prikazati kako slijedi:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	229.193	248.392
Rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	4.795	(11.530)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za moguće gubitke	(2.424)	(7.669)
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	231.564	229.193
Stanje 01. siječnja	11.019	7.004
Rezerviranja za moguće gubitke po ostalim obvezama	1.693	4.015
Rezerviranja za moguće gubitke po ostalim obvezama	12.712	11.019
Stanje 31. prosinca	244.276	240.212

23. Garantni fond

Sredstva garantnog fonda u ukupnom iznosu od 12.985 tisuća kuna i 11.018 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2007. i 2006. godine odnose se na sredstva garantnog fonda od Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft (DEG), a odnose se na financijski doprinos (bespovratna sredstva) Vlade SR Njemačke, koja se koriste za pokriće mogućih gubitaka za izdane garancije i odobrene kredite po Programu kreditiranja utemeljenja poduzetništva u Hrvatskoj.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

24. Garancije i preuzete obveze

Banka preuzima razne potencijalne obveze kako bi zadovoljila financijske potrebe svojih klijenata. Navedene obveze sadrže kreditni rizik te su stoga dio ukupnog rizika Banke iako se ne prikazuju u bilanci.

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Izdane garancije u kunama	691	1.270
Izdane garancije u devizama	2.311.044	2.214.749
Izdane mjenice	31.105	21.118
Otvoreni akreditivi u devizama	88.934	69.040
Preuzete obveze po kreditima	1.815.862	1.152.931
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a (bilješka 14)	29.301	-
Odgođeno priznavanje naplaćenih kamatnih prihoda - naknada po garancijama (bilješke 5 i 22)	(2.306)	-
	<u>4.274.631</u>	<u>3.459.108</u>
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	<u>(231.564)</u>	<u>(229.193)</u>
	<u>4.043.067</u>	<u>3.229.915</u>

Garancije i otvoreni akreditivi uglavnom su pokriveni jamstvima Republike Hrvatske.

Potencijalne obveze

Akreditivi, garancije (uključujući "standby" akreditive) predstavljaju obvezu Banke da izvrši plaćanja u ime klijenta u slučaju nastanka određenih događaja, obično vezanih za uvoz i izvoz dobara te za ostale ugovorene svrhe. Garancije i "standby" akreditivi sadrže isti rizik kao krediti.

Preuzete obveze za nepovučene kredite

Obveza za isplatom kredita predstavlja ugovornu obvezu kredita i revolving kredita. Ugovorom je najčešće definiran krajni datum korištenja kredita ili je navedena druga klauzula prestanka obveze. Ukupni ugovoreni iznos kredita ne mora biti povučen stoga ukupan ugovoreni iznos nužno ne predstavlja buduće zahtjeve za isplatom.

Ipak, potencijalni gubitak po kreditima je manji od ukupno neiskorištenog iznosa budući da većina preuzetih obveza po kreditima ovisi o udovoljavanju posebnih kreditnih uvjeta za povlačenje sredstava od strane klijenata Banke. Banka prati rokove dospijeca ugovorenih obveza budući da dugoročne preuzete kreditne obveze obično nose veći stupanj kreditnog rizika od onih kratkoročnih.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

25. Poslovi u ime i za račun

Banka upravlja značajnim sredstvima u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Fonda za razvoj i zapošljavanje, Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (HAMAG) koja se uglavnom koriste za kreditiranje programa obnove i razvitka. Ta sredstva se vode odvojeno od sredstava Banke. Prihodi i rashodi po tom poslovanju terete nalogodavca, a Banka ne snosi druge obveze. Za svoje usluge Banka po određenim programima naplaćuje naknadu dok određene programe vodi bez naknade u ovisnosti o ugovoru s nalogodavcem, vodeći računa da ti iznosi nisu značajni za Banku.

Ukupna bilančna suma poslova u ime i za račun po pojedinačnim programima iznosi:

Program	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Kreditiranje prerađivača ribe	-	12.971
Kreditiranje razvitka i obnove poljodjelskih domaćinstava	95.624	100.681
Kreditiranje zapošljavanja razvojačenih pripadnika HV	470.187	451.260
Projekt hitne obnove (zajam IBRD 3760 - HR)	438	2.980
Kreditiranje poduzeća u poteškoćama – izvor MF	70.676	68.663
Kreditiranje poduzeća u poteškoćama – izvor HZZ	1.222	2.232
Kreditiranje programa ulaganja u lokalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša – program MEIP	683.298	633.298
Program naplate potraživanja po garancijama HAMAG-a	297	289
Osiguranje izvoznih poslova	166.055	130.633
Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a	269.711	192.698
Program razvoja i zapošljavanja – krediti	298.107	291.034
Program regionalnog razvoja Republike Hrvatske – krediti	26.596	24.178
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	40.717	17.549
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka	28.939	17.463
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva	31.434	20.869
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva – subvencija kamatnih stopa	1.442	781
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka – subvencija kamatnih stopa	2.743	2.741
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva – subvencija kamatnih stopa	9.861	11.116
Projekt obnovljivih izvora energije	2.880	3.069
VIK – EKO račun A – namjenska cijena vode	308.048	-
VIK – EKO račun B - PDV	66.162	-
Projekt energetske učinkovitosti – UNDP	2.991	-
Fond za regionalni razvoj – subvencija kamatnih stopa	1.284	-
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost – subvencija kamatnih stopa	206	-
	2.578.918	1.984.505

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Transakcije s povezanim stranama

Povezane strane su društva koja izravno ili neizravno putem jednog ili više posrednika kontroliraju izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom.

Najveći dio transakcija sa povezanim stranama čine transakcije s Republikom Hrvatskom, 100%-tnim vlasnikom Banke.

Sve su takve transakcije provedene po uobičajenim tržišnim pravilima u bankarstvu.

Na dan 31. prosinca 2007. i 31. prosinca 2006. godine, stanja koja proizlaze iz transakcija s povezanim stranama, uključujući Upravu Banke i direktore, obuhvaćaju sljedeće:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Kreditni ostalim korisnicima, neto		
Članovi Uprave i direktori	1.322	2.245
Pridružena društva	24	48
Vlasnik	456.972	489.979
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	317.424	365.104
Državna trgovačka društva	1.902.204	2.086.590
Imovina koja se drži do dospelosti		
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	39.161	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju		
Vlasnik	164.118	210.425
Ostala imovina neto		
Vlasnik	9	-
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	506	471
Ukupna aktiva	2.881.740	3.230.787
Obveze po depozitima		
Vlasnik	214.087	343.828
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	51.451	33.606
Državna trgovačka društva	209.388	55.067
Ostale obveze		
Vlasnik	303.311	225.957
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	14.252	14.638
Ukupno pasiva	792.489	673.096
Primljene garancije		
Vlasnik	3.735.647	4.525.913
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	214.048	130.061

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

Transakcije s povezanim stranama za godine zaključno s 31. prosincem 2007. i 31. prosincem 2006. obuhvaćaju sljedeće:

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Prihodi od kamata		
Članovi Uprave i direktori	55	98
Pridružena društva	6.673	2.107
Vlasnik	44.488	51.654
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	24.646	30.053
Državna trgovačka društva	133.006	129.989
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja		
Članovi Uprave i direktori	9	1
Pridružena društva	22.849	(1.170)
Vlasnik	333	3.094
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	513	1.230
Državna trgovačka društva	24.503	(49.766)
Plaće i bonusi		
Članovi Uprave i direktori	(6.260)	(5.754)
	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Preuzete obveze po kreditima		
Državna trgovačka društva	-	73.344
Akreditivi i izdane garancije		
Državna trgovačka društva	2.039.932	2.150.865

Plaće i bonusi uključuju redovan rad, godišnji odmor, državni praznik, plaćeni dopust, naknadu plaće za vrijeme bolovanja, minuli rad, te druga primanja koja se smatraju plaćom Uprave i direktora.

Nagrade za rad članovima Nadzornog odbora iznosile su za 2007. godinu 399 tisuća kuna (2006. godine: 356 tisuća kuna) i odnose se na člana Nadzornog odbora HBOR-a koji ima pravo na naknadu i članove nadzornih odbora u pridruženim društvima imenovanih od strane HBOR-a.

27. Upravljanje rizicima

27.1. Uvod

Temeljem Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, Banka je dužna rizike u poslovanju svoditi na najmanju mjeru rukovodeći se načelima bankarskog poslovanja.

Banka u procesu upravljanja rizicima kontinuirano obavlja mjerenje, procjenu i upravljanje svim rizicima kojima je u poslovanju izložena. Kriterij, način i postupci mjerenja, procjene upravljanja rizicima propisani su općim aktima Banke. U svakodnevnom poslovanju Banka upravlja kreditnim, tržišnim i operativnim rizicima putem politika, procedura, limita, odbora, te kontrola.

Struktura upravljanja rizicima

Nadzorni odbor odgovoran je za nadgledanje primjerenosti i učinkovitosti procesa upravljanja rizicima u Banci.

Uprava Banke odgovorna je za uspostavljanje i provođenje učinkovitog i pouzdanog sustava upravljanja svim rizicima. Donosi akte, procedure i upute kojima se reguliraju sva područja poslovanja i upravljanje rizicima. Za ostvarenje svoje funkcije Uprava je delegirala svoja ovlaštenja na tri odbora za upravljanje rizicima.

Odbori za upravljanje rizicima

- **Odbor za upravljanje aktivom i pasivom** – upravlja tržišnim rizicima (rizik likvidnosti, kamatni rizik i valutni rizik) u okviru propisanih politika i procedura upravljanja aktivom i pasivom.
- **Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika** – upravlja kreditnim rizikom u okviru limita utvrđenih Kreditnim politikama, Procedurama upravljanja kreditnim rizikom i ostalim internim aktima koji obuhvaćaju problematiku vezanu uz kreditni rizik.
- **Komisija za likvidnost** – upravlja dnevnom i kratkoročnom likvidnošću što uključuje svakodnevno praćenje i planiranje likvidnosti, pribavljanje potrebnih sredstava za redovno poslovanje te plasiranje trenutno raspoloživih sredstava.

Organizacijska jedinica Upravljanje rizicima

Banka je formirala funkcionalno i organizacijski odvojenu organizacijsku jedinicu za kontrolu rizika u poslovanju koja je neposredno odgovorna Upravi. Upravljanje rizicima odgovorno je za identifikaciju, mjerenje, nadzor i kontrolu svih rizika kojima je Banka u svom poslovanju izložena. Svoju funkciju Upravljanje rizicima ostvaruje procenom i mjerenjem izloženosti Banke kreditnim i nekreditnim rizicima, razvojem procedura i metodologija vezanih za rizike, preporučuje visine limita izloženosti, ocjenjuje kvalitetu kreditnog portfelja, izvješćuje Upravu i odbore o rizicima, i sl.

Strategija upravljanja rizicima je usmjerena na pripreme za primjenu naprednih metoda izračuna kapitalnih zahtjeva za rizike prema preporukama „Basel II“, za svako područje rizika zasebno, uvažavajući preporuke i podzakonske akte Hrvatske narodne banke te dobre bankarske prakse.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.1. Uvod (nastavak)

Kontrola i revizija

Kontrola i revizija organizirana je kao posebna organizacijska jedinica, funkcionalno i organizacijski neovisna o aktivnostima koje revidira i drugim organizacijskim dijelovima HBOR-a. Kontrola i revizija odgovorna je za svoj rad Nadzornom odboru, Upravi i Revizorskom odboru. Kontrola i revizija provjerava primjenu i djelotvornost procedura i metodologija za upravljanje rizicima. Svoju funkciju ostvaruje provjerom sustava upravljanja rizicima koji proizlaze iz poslovnih aktivnosti Banke sukladno načelima stabilnog poslovanja uključujući upravljanje resursima informacijske tehnologije i drugih pridruženih tehnologija.

Mjerenje rizika i sustavi izvješćivanja

Za mjerenje i praćenje rizika Banka koristi različite metode mjerenja bazirane na povijesnim podacima, planovima poslovanja, tržišnim uvjetima, specifičnostima Banke kao posebne financijske institucije. Za praćenje i kontrolu rizika utvrđen je sustav limita za upravljanje kreditnim rizikom i tržišnim rizicima. Dnevno se prati likvidnost i otvorenost devizne pozicije o čemu se izrađuju izvješća koja se dostavljaju članovima Komisije za likvidnost i direktorima organizacijskih jedinica. Mjesečno Odbor za procjenu i mjerenje kreditnih rizika utvrđuje rizičnost kreditnog portfelja i prati primjerenost visine rezervacija o čemu se izrađuje zapisnik.

Banka kroz scenario analize provodi praćenje rizika likvidnosti i kamatnog rizika izrađujući uz najlošije scenarije i scenarije promjene određenih parametara u modelu. Izrađuje se analiza rizičnosti kreditnog portfelja i polugodišnje izvješćuje Uprava. Velike izloženosti prate se kroz kvartalna izvješća o čemu se izvješćuje Uprava i Nadzorni odbor. Limiti upravljanja kreditnim rizikom određuju se kvartalno o čemu se obavještava Uprava i organizacijske jedinice u kojima nastaje i koje prate kreditni rizik. Kvartalno se izrađuju izvještaji o adekvatnosti kapitala te razna izvješća za praćenje izloženosti riziku. Razvijaju se sustavi pro-aktivnog upravljanja rizicima radi smanjenja budućih rizika u vremenu prije nastanka same izloženosti. Izrađuju se izvješća o naplati rizičnih plasmana, poduzetim radnjama pojačanog praćenja i naplate potraživanja od klijenata u poteškoćama i o tome se kvartalno izvješćuje Uprava. Godišnje se izrađuju izvješća o praćenjima klijenata na temelju analiza financijskih izvješća, promjena rizičnih skupina te o poduzetim aktivnostima. Temeljem prijedloga unutarnje revizije Uprava donosi potrebne odluke za poduzimanje korektivnih mjera u procesu upravljanja rizicima.

U izradi izvješća Banka se oslanja na povijesne podatke, njihovu statistiku i redovito provjerava propisane kvantitativne modele procjene i mjerenja u svrhu razvoja dosljednosti u upravljanju rizicima.

Ublažavanje rizika

Banka kao posebna financijska institucija nije profitno orijentirana te se ne bavi trgovanjem derivatima. Derivate može koristiti samo u svrhu zaštite svojih pozicija.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik

Pod kreditnim rizikom podrazumijeva se gubitak do kojeg dolazi uslijed potpunog ili djelomičnog neispunjenja odnosno nepravovremenog ispunjenja financijske obveze po dospijeću od strane klijenta.

Banka kontrolira kreditni rizik putem kreditnih politika i propisanih procedura rada u kojima su utvrđeni sustavi unutarnjih kontrola s ciljem preventivnog djelovanja na rizik.

Uprava Banke vodi konzervativnu politiku upravljanja kreditnim rizikom. Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike Banke i bitan je činitelj njezine strategije poslovanja zbog čega je ovo područje regulirano posebnim aktom Procedurama upravljanja kreditnim rizikom, koji se primjenjuje na sve faze procesa (od procesa razvoja novih bankarskih proizvoda odnosno od zahtjeva za kredit do konačne otplate kredita).

Procedure upravljanja kreditnim rizikom su sveobuhvatan dokument koji obuhvaća zasebne metodologije, namijenjene ocjeni različitih ciljanih skupina klijenata:

- Metodologije za ocjenu kreditnog rizika koje obuhvaćaju Metodologije za ocjenu instrumenata osiguranja,
- Metodologiju kreditnog bodovanja,
- Metodologija za ocjenu i odabir banaka,
- Metodologija za ocjenu i odabir inozemnih banaka.

U slučaju izravnog kreditiranja, Banka se za određivanje izloženosti kreditnom riziku koristi Metodologijom za ocjenu kreditnog rizika (za kredite iznad 700.000 kuna) ili Metodologijom kreditnog bodovanja (za kredite ispod 700.000 kuna). Metodologija kreditnog bodovanja razvijena je u suradnji sa USAID-om i time je unaprijeđena procjena i mjerenje rizika kredita koji pripadaju „malom portfelju“, a sadrži tri modela bodovanja: plasmana do 200.000 kuna, plasmana od 200.000 do 700.000 kuna trgovačkim društvima i plasmana od 200.000 do 700.000 svim ostalim poduzetnicima.

Banka kontrolira rizik povezanih osoba pri samom odobravanju kredita gdje se zahtjeva od klijenta da navede povezane osobe. Prikupljene informacije se provjeravaju i utvrđuje se tip međusobne povezanosti i može li poboljšanje ili pogoršanje gospodarskog i financijskog stanja jedne osobe imati utjecaja na gospodarsko i financijsko stanje druge povezane osobe.

Odvojeni su poslovi subjektivne i objektivne analize klijenata te uvedeni sustavi kontrola u procedure. Banka kao razvojna financijska institucija podupire rast i razvoj hrvatskog gospodarstva kroz investicijsku izgradnju. Iz tog razloga klijenti se najčešće javljaju Banci sa zahtjevima za kreditno praćenje razvojnih investicijskih projekata. Kako bi rizik sveli na najmanju mjeru i što objektivnije procijenili koji su projekti koji obećavaju razvoj i ujedno povrat uloženog, Banka stalno unapređuje postojeća organizacijsko-tehnološka rješenja, prijedloge organizacijskih propisa i provedbenih uputa, tehnologije i organizacije radnih procesa, izvještaje i akte.

Stalnim praćenjem i ocjenjivanjem poslovanja klijenata nastoji pravovremeno uočiti poteškoće u njihovom poslovanju. Kod klijenata koji su suočeni s problemima pronalazi primjerene načine naplate potraživanja sagledavajući mogućnosti novih uvjeta otplate potraživanja s ciljem nastavka proizvodnog procesa i povećanja

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

zapošljavanja. Posebno se uočavaju i prate uzroci loših plasmana te se postupci za prevencije istih ugrađuju u procedure rada u svrhu smanjenja udjela rizičnih plasmana Banke.

U tijeku prethodne dvije godine postojeći akti Banke za procjenu i mjerenje te praćenje kreditnog rizika su se dopunjavali i mijenjali u skladu s organizacijskim promjenama, uvođenjem mjerenja i praćenja valutno induciranog kreditnog rizika, državnih potpora, razvoja metodologije kreditnog bodovanja, metodologija za ocjenu i odabir inozemnih banaka te razrada limita izloženosti prema bankama te podlimita.

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku prikazuje najveću izloženost kreditnom riziku u bruto iznosu prema pozicijama bilance i garancija i preuzetih obveza, prije uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja:

	Bruto najveća izloženost 2007. 000 kuna	Bruto najveća izloženost 2006. 000 kuna
Aktiva		
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	24.656	19.858
Depoziti kod drugih banaka, neto	584.630	405.118
Kreditni bankama, neto	10.523.533	7.898.957
Kreditni ostalim korisnicima, neto	5.932.731	6.209.913
Imovina koja se drži do dospelosti	39.161	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju	191.220	225.847
Ostala aktiva, neto	5.186	3.157
Ukupno	17.301.117	14.838.775
Garancije i preuzete obveze		
Izdane garancije u kunama	683	1.257
Izdane garancije u devizama	2.180.479	2.119.660
Izdane mjenice	30.794	20.907
Otvoreni akreditivi u devizama	85.954	45.013
Preuzete obveze po kreditima	1.715.856	1.043.078
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	29.301	-
Ukupno	4.043.067	3.229.915
Ukupna izloženost kreditnom riziku	21.344.184	18.068.690

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Banka kroz razvojne programe kreditiranja obuhvaća područje cijele Republike Hrvatske s naglaskom na područja posebne državne skrbi. Kreditni rizik je rasprostranjen po geografskim područjima te kreditnim programima razvoja. Razvojem novih kreditnih programa (proizvoda) Banka vodi računa o koncentraciji kreditnog rizika u cilju ravnomjernog razvitka svih područja Republike Hrvatske.

Kreditiranjem različitih grana djelatnosti uz poticanje proizvodnje i razvoja s ciljem razvoja hrvatske privrede Banka stvara bolju bazu za povrate kredita i smanjenje rizika.

Najveća kreditna izloženost prema jednom dužniku na 31. prosinca 2007. godine iznosi 1.369.484 tisuća kuna (31. prosinca 2006. godine: 1.086.821 tisuća kuna), nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja, s obzirom da se radi o dužniku razvrstanome u rizičnu skupinu A odnosno prvoklasnom dužniku. Politika instrumenata osiguranja dana je u bilješci 27.2. u nastavku.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija aktive i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, prije uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja:

2007. godina	Republika Hrvatska 000 kuna	Zemlje Europske unije 000 kuna	Ostale zemlje 000 kuna	Ukupno 000 kuna
AKTIVA				
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	8.314	1.975	14.367	24.656
Depoziti kod drugih banaka, neto	95.059	489.571	-	584.630
Kreditni bankama, neto	10.483.266	-	40.267	10.523.533
Kreditni ostalim korisnicima, neto	5.835.953	-	96.778	5.932.731
Imovina koja se drži do dospelosti	39.161	-	-	39.161
Imovina raspoloživa za prodaju	178.876	12.344	-	191.220
Ostala aktiva, neto	5.183	3	-	5.186
Ukupno	16.645.812	503.893	151.412	17.301.117
GARANCIJE I PREUZETE OBVEZE				
Izdane garancije u kunama	683	-	-	683
Izdane garancije u devizama	2.180.479	-	-	2.180.479
Izdane mjenice	-	30.794	-	30.794
Otvoreni akreditivi u devizama	85.954	-	-	85.954
Preuzete obveze po kreditima	1.545.420	-	170.436	1.715.856
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	-	29.301	-	29.301
Ukupno	3.812.536	60.095	170.436	4.043.067
Ukupna izloženost kreditnom riziku	20.458.348	563.988	321.848	21.344.184

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija aktive i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, prije uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja (nastavak):

2006. godina	Republika	Zemlje	Ostale zemlje	Ukupno
	Hrvatska	Europske		
	000 kuna	unije	000 kuna	000 kuna
AKTIVA				
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	7.112	10.849	1.897	19.858
Depoziti kod drugih banaka, neto	225.471	179.647	-	405.118
Kreditni bankama, neto	7.841.617	-	57.340	7.898.957
Kreditni ostalim korisnicima, neto	6.189.968	-	19.945	6.209.913
Imovina koja se drži do dospelosti	75.925	-	-	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju	225.829	18	-	225.847
Ostala aktiva, neto	3.150	7	-	3.157
Ukupno	14.569.072	190.521	79.182	14.838.775
GARANCIJE I PREUZETE OBVEZE				
Izdane garancije u kunama	1.257	-	-	1.257
Izdane garancije u devizama	2.119.660	-	-	2.119.660
Izdane mjenice	-	20.907	-	20.907
Otvoreni akreditivi u devizama	45.013	-	-	45.013
Preuzete obveze po kreditima	862.027	-	181.051	1.043.078
Ukupno	3.027.957	20.907	181.051	3.229.915
Ukupna izloženost kreditnom riziku	17.597.029	211.428	260.233	18.068.690

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija aktive i garancija i preuzetih obveza prema djelatnostima, prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja:

	Bruto najveća izloženost	Neto najveća izloženost	Bruto najveća izloženost	Neto najveća izloženost
	2007. 000 kuna	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna	2006. 000 kuna
Financijsko posredovanje	12.138.610	39.715	8.834.656	76.788
Brodogradnja	2.635.806	276.746	3.128.643	526.389
Turizam	996.974	33.321	963.885	73.446
Vodoopskrba, opskrba električnom energijom i ostala infrastruktura	1.895.873	1.412.621	1.776.648	1.377.390
Poljoprivreda i prehrambena industrija	631.742	164.922	623.988	169.969
Ostala industrija	475.587	47.895	545.155	37.604
Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	316.508	37.036	218.169	12.808
Građevinarstvo	445.590	252.846	315.234	276
Industrija kože i tekstila	86.323	15.391	92.324	16.003
Zdravstvo	19.244	-	24.026	-
Prijevoz, skladištenje i veze	956.215	16.543	992.822	17.084
Ostalo	745.712	597.719	553.140	420.812
Ukupna izloženost kreditnom riziku	21.344.184	2.894.755	18.068.690	2.728.569

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Fer vrijednost instrumenata osiguranja u 2007. godini iznosi 18.449.429 tisuća kuna (2006. godine: 15.340.121 tisuća kuna), međutim, u ukupnoj neto najvećoj izloženosti u 2007. godini iznos kreditnog rizika od 2.243.895 tisuća kuna (2006. godine: 2.374.566 tisuća kuna) nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 649.032 tisuća kuna (2006. godine: 685.704 tisuća kuna), jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 131.329 tisuća kuna (2006. godine: 91.532 tisuća kuna), državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 320.120 tisuća kuna (2006. godine: 365.893 tisuća kuna), Republičkog fonda u iznosu od 7.698 tisuća kuna (2006. godine: 12.950 tisuća kuna), obveznica RH u iznosu od 164.118 tisuća kuna (2006. godine: 210.424 tisuća kuna), korporativnih obveznica u iznosu od 14.620 tisuća kuna (2006. godine: 15.267 tisuća kuna) i obveznica državne agencije u iznosu od 39.161 tisuća kuna (2006. godine: 75.925 tisuća kuna). Osim toga, iznos od 917.817 tisuća kuna (2006. godine: 916.871 tisuća kuna) odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (51%).

Dio plasmana koji imaju iskazanu neto izloženost odnosi se na plasmane koji su privremeno djelomično pokriveni instrumentima osiguranja te je daljnje plasiranje po odobrenom plasmanu obustavljeno sve do pribavljanja instrumenata osiguranja potrebnih za udovoljavanje potrebnog omjera vrijednosti predmeta osiguranja i plasmana.

Djelatnost financijskog posredovanja najvećim dijelom uključuje poslovne banke a način poslovanja i kvaliteta osiguranja plasmana putem poslovnih banaka opisana je u bilješci 27.2. u nastavku pod nazivom Osiguranje plasmana odobrenih putem poslovnih banaka.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema internom kreditnom rejtingu:

Interni kreditni rejting	Stopa povijesnog kašnjenja (%)	Ukupno 2007. 000 kuna	Ukupno 2006. 000 kuna
A	0,82	19.213.293	16.852.900
B	7,24	2.130.697	1.215.596
C	55,11	194	194
Ukupno		21.344.184	18.068.690

Interna metodologija nije usporediva s metodologijom rejting agencija, te se iskazani interni kreditni rejting ne može uspoređivati s rejtingom svjetski priznatih rejting agencija.

Interna metodologija procjene kreditnog rizika

Za ocjenu različitih ciljnih skupina klijenata Banka ima propisane interne metodologije. One predstavljaju podlogu za donošenje odluke o odobrenju kredita, garancija i akreditiva s odgođenim polaganjem pokrića te za određivanje iznosa rezervacija potrebnih za pokriće potencijalnih gubitaka.

Metodologija za ocjenu kreditnog rejtinga primjenjuje se za ocjenu kreditnog rizika kod izravnog kreditiranja trgovačkih društava iznad 700.000 kuna. Sadrži dva glavna područja ocjene: ocjenu klijenta i ocjenu projekta/investicije i sintezu ove dvije ocjene. Sva područja ocjene se sastoje od tri osnovna dijela: financijske, nefinancijske analize i ispravka ocjene putem valutno induciranog kreditnog rizika (VIKR). Klijenti se svrstavaju u 10 rangova ovisno o bodovima prikupljenim po kriteriju kreditne sposobnosti klijenta, ocjeni projekta i izloženosti VIKR-u.

Metodologije kreditnog bodovanja primjenjuju se prilikom ocjene kreditnog rizika za sve izravne plasmane manje od 700.000 kuna, po kojima je Banka izložena kreditnom riziku. Kreditno bodovanje je proces kojim se prethodno definirani subjektivni i objektivni kriteriji klijenta boduju. Konačni rezultat bodovanja određuje da li je klijent prihvatljiv za kreditiranje. Kvaliteta i vrijednost instrumenata osiguranja plasmana sastavni su dio postupka kreditnog bodovanja. Metodologija za ocjenu i odabir banaka i Metodologija za ocjenu i odabir inozemnih banaka primjenjuju se za ocjenu domaćih i inozemnih banaka. Metodologije obuhvaćaju procjenu financijskog rizika (kvantitativna ocjena), procjenu poslovnog rizika analiziranih banaka (kvalitativna ocjena) te procjenu reputacijskog rizika.

Rezultat primjene metodologije za ocjenjivanje banaka je interni rejting banke koji se potom pretvara u ocjenu rizika.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema internom kreditnom rejtingu (nastavak):

Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Rezervacije za identificirane gubitke Banka formira u skladu s odredbama i propisima HNB-a, te vlastitim procedurama i metodologijama. Formiranje rezervacija u nadležnosti je Odbora za procjenu i mjerenje kreditnog rizika.

Formiranje rezervi na pojedinačnoj osnovi

Formiranje rezervi na pojedinačnoj osnovi predstavlja umanjenje vrijednosti djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana (rizične skupine „B“ i „C“). Na pojedinačnoj osnovi raspoređivanje dužnika u rizične skupine obavlja se po objektivnom i subjektivnom kriteriju te kvaliteti instrumenata osiguranja. Po objektivnom kriteriju, potraživanja se raspoređuju po dužnikovoj urednosti podmirivanja obveza u roku dospijeca. Iznimno, potraživanja od dužnika koji pripadaju portfelju malih kredita raspoređuju se samo prema objektivnom kriteriju.

Po subjektivnom kriteriju potraživanja se raspoređuju prema kreditnoj sposobnosti dužnika koja se procjenjuje na osnovi: karaktera dužnika (status, ekonomsko-financijske i osobne značajke), kapitala dužnika, likvidnosti i profitabilnosti, imovinske snage dužnika te općih uvjeta poslovanja i perspektive njegove djelatnosti.

Banka ne utvrđuje sadašnju vrijednost očekivanih budućih novčanih tijekova po djelomično nadoknadivim plasmanima ako je rok u kojem se očekuje priljev kraći od jedne godine računajući od datuma izrade izvješća.

Formiranje rezervi na skupnoj osnovi

Rezerve na skupnoj osnovi formiraju se za potpuno nadoknadive plasmane ili plasmane i potencijalne obveze razvrstane u rizičnu skupinu „A“. Raspoređivanje dužnika unutar rizične skupine obavlja se po kriteriju kreditne sposobnosti, rizičnosti gospodarske djelatnosti, geografskog područja, vrsti i valutnoj usklađenosti dužnika.

Plasmana koji su osigurani 80% i više prvorazrednim instrumentom osiguranja razvrstavaju se u rizičnu skupinu „A“.

Uprava HBOR-a smatra da je politika i procedura formiranja rezervacija adekvatna te da osigurava formiranje dostatnih rezervi za potencijalne gubitke.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje knjigovodstvenu vrijednost reprogramiranih kredita:

	Ukupno 2007. 000 kuna	Ukupno 2006. 000 kuna
Kreditni bankama i ostalim korisnicima	24.022	26.900
Ukupno	24.022	26.900

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine

Analiza kreditnog rizika prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja prema vrsti financijske imovine na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema internom sistemu kreditnog rejtinga:

	Bruto izloženost portfelja rizične skupine A	Bruto izloženost portfelja rizične skupine B	Bruto izloženost portfelja rizične skupine C	Bruto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja rizične skupine A	Neto izloženost portfelja rizične skupine B	Neto izloženost portfelja rizične skupine C	Neto izloženost ukupnog portfelja
2007. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Aktiva								
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	24.656	-	-	24.656	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka, neto	584.630	-	-	584.630	-	-	-	-
Kreditni bankama, neto	9.928.561	594.972	-	10.523.533	-	554	-	554
Kreditni ostalim korisnicima, neto	5.045.666	886.871	194	5.932.731	2.057.321	91.384	194	2.148.899
Imovina koja se drži do dospijea	39.161	-	-	39.161	39.161	-	-	39.161
Imovina raspoloživa za prodaju	191.220	-	-	191.220	178.738	-	-	178.738
Ostala aktiva, neto	5.159	27	-	5.186	1.166	27	-	1.193
Ukupno	15.819.053	1.481.870	194	17.301.117	2.276.386	91.965	194	2.368.545
Garancije i preuzete obveze								
Izdane garancije u kunama	683	-	-	683	-	-	-	-
Izdane garancije u devizama	1.861.513	318.966	-	2.180.479	100	221.497	-	221.597
Izdane mjenice	30.794	-	-	30.794	-	-	-	-
Otvoreni akreditivi u devizama	83.341	2.613	-	85.954	-	2.613	-	2.613
Preuzete obveze po kreditima	1.388.608	327.248	-	1.715.856	163.775	138.225	-	302.000
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	29.301	-	-	29.301	-	-	-	-
Ukupno	3.394.240	648.827	-	4.043.067	163.875	362.335	-	526.210
Ukupna izloženost kreditnom riziku	19.213.293	2.130.697	194	21.344.184	2.440.261	454.300	194	2.894.755

U ukupnoj neto najvećoj izloženosti iznos kredita ostalim korisnicima od 2.025.996 tisuća kuna nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 649.032 tisuća kuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 131.329 tisuća kuna, državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 320.120 tisuća kuna te republičkog fonda u iznosu od 7.698 tisuća kuna. Dodatno, iznos od 917.817 tisuća kuna odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (51%).

Iznos imovine koja se drži do dospijea nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se u cijelosti odnosi na obveznice državne agencije.

Iznos imovine raspoložive za prodaju nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se odnosi na obveznice Republike Hrvatske u iznosu od 164.118 tisuća kuna i korporativne obveznice u iznosu od 14.620 tisuća kuna.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza kreditnog rizika prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja prema vrsti financijske imovine na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema internom sistemu kreditnog rejtinga (nastavak):

2006. godina	Bruto izloženost portfelja rizične skupine A	Bruto izloženost portfelja rizične skupine B	Bruto izloženost portfelja rizične skupine C	Bruto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja rizične skupine A	Neto izloženost portfelja rizične skupine B	Neto izloženost portfelja rizične skupine C	Neto izloženost ukupnog portfelja
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Aktiva								
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	19.858	-	-	19.858	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka, neto	405.118	-	-	405.118	-	-	-	-
Kreditni bankama, neto	7.689.861	209.096	-	7.898.957	-	863	-	863
Kreditni ostalim korisnicima, neto	5.462.621	747.105	187	6.209.913	2.163.495	113.562	187	2.277.244
Imovina koja se drži do dospijeca	75.925	-	-	75.925	75.925	-	-	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju	225.847	-	-	225.847	225.691	-	-	225.691
Ostala aktiva, neto	3.131	19	7	3.157	636	19	7	662
Ukupno	13.882.361	956.220	194	14.838.775	2.465.747	114.444	194	2.580.385
Garancije i preuzete obveze								
Izdane garancije u kunama	1.257	-	-	1.257	-	-	-	-
Izdane garancije u devizama	2.016.615	103.045	-	2.119.660	-	21.259	-	21.259
Izdane mjenice	20.907	-	-	20.907	-	-	-	-
Otvoreni akreditivi u devizama	15.842	29.171	-	45.013	-	29.171	-	29.171
Preuzete obveze po kreditima	915.918	127.160	-	1.043.078	83.829	13.925	-	97.754
Ukupno	2.970.539	259.376	-	3.229.915	83.829	64.355	-	148.184
Ukupna izloženost kreditnom riziku	16.852.900	1.215.596	194	18.068.690	2.549.576	178.799	194	2.728.569

U ukupnoj neto najvećoj izloženosti u 2006. godini iznos kredita ostalim korisnicima od 2.072.950 tisuća kuna nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 685.704 tisuća kuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 91.532 tisuća kuna, državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 365.893 tisuća kuna te republičkog fonda u iznosu od 12.950 tisuća kuna. Dodatno, iznos od 916.871 tisuća kuna odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (51%).

Iznos imovine koja se drži do dospijeca nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se u cijelosti odnosi na obveznice državne agencije.

Iznos imovine raspoložive za prodaju nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se odnosi na obveznice Republike Hrvatske u iznosu od 210.424 tisuća kuna i korporativne obveznice u iznosu od 15.267 tisuća kuna.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine u bruto izloženosti na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema internom sistemu kreditnog rejtinga:

2007. godina	Bruto izloženost imovine koja nije umanjena niti dospjela nenaplaćena 000 kuna	Bruto izloženost imovine koja je dospjela nenaplaćena i nije umanjena 000 kuna	Bruto izloženost imovine umanjene na pojedinačnoj osnovi 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Aktiva				
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	24.656	-	-	24.656
Depoziti kod drugih banaka, neto	584.630	-	-	584.630
Kreditni bankama, neto	9.868.816	59.745	594.972	10.523.533
Kreditni ostalim korisnicima, neto	4.953.860	91.806	887.065	5.932.731
Imovina koja se drži do dospelosti	39.161	-	-	39.161
Imovina raspoloživa za prodaju	191.220	-	-	191.220
Ostala aktiva, neto	5.158	1	27	5.186
Ukupno	15.667.501	151.552	1.482.064	17.301.117
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	683	-	-	683
Izdane garancije u devizama	1.861.513	-	318.966	2.180.479
Izdane mjenice	30.794	-	-	30.794
Otvoreni akreditivi u devizama	83.341	-	2.613	85.954
Preuzete obveze po kreditima	1.388.608	-	327.248	1.715.856
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	29.301	-	-	29.301
Ukupno	3.394.240	-	648.827	4.043.067
Ukupna izloženost kreditnom riziku	19.061.741	151.552	2.130.891	21.344.184

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine u bruto izloženosti na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema internom sistemu kreditnog rejtinga (nastavak):

	Bruto izloženost imovine koja nije umanjena niti dospjela nenaplaćena	Bruto izloženost imovine koja je dospjela nenaplaćena i nije umanjena	Bruto izloženost imovine umanjene na pojedinačnoj osnovi	Ukupno
2006. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Aktiva				
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	19.858	-	-	19.858
Depoziti kod drugih banaka, neto	405.118	-	-	405.118
Kreditni bankama, neto	7.647.059	42.802	209.096	7.898.957
Kreditni ostalim korisnicima, neto	5.403.406	59.215	747.292	6.209.913
Imovina koja se drži do dospelosti	75.925	-	-	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju	225.847	-	-	225.847
Ostala aktiva, neto	2.703	428	26	3.157
Ukupno	13.779.916	102.445	956.414	14.838.775
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	1.257	-	-	1.257
Izdane garancije u devizama	2.016.615	-	103.045	2.119.660
Izdane mjenice	20.907	-	-	20.907
Otvoreni akreditivi u devizama	15.842	-	29.171	45.013
Preuzete obveze po kreditima	915.918	-	127.160	1.043.078
Ukupno	2.970.539	-	259.376	3.229.915
Ukupna izloženost kreditnom riziku	16.750.455	102.445	1.215.790	18.068.690

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza starosne strukture dospjelih i neumanjenih kreditnih plasmana prema vrsti financijske imovine:

	Do 2 dana 2007. 000 kuna	3 do 45 dana 2007. 000 kuna	46 do 90 dana 2007. 000 kuna	Preko 90 dana 2007. 000 kuna	Ukupno 2007. 000 kuna	Do 2 dana 2006. 000 kuna	3 do 45 dana 2006. 000 kuna	46 do 90 dana 2006. 000 kuna	Preko 90 dana 2006. 000 kuna	Ukupno 2006. 000 kuna
Aktiva										
Kreditni bankama, neto	29.894	29.661	46	144	59.745	42.457	180	74	91	42.802
Kreditni ostalim korisnicima, neto	90.747	753	122	184	91.806	58.172	617	224	202	59.215
Ostala aktiva, neto	-	1	-	-	1	407	10	8	3	428
Ukupno	120.641	30.415	168	328	151.552	101.036	807	306	296	102.445

Od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita bankama u 2007. godini iznos od 28.660 tisuća kuna ili 48% odnosi se na odobrene neprovedene prolongate po okvirnim ugovorima po programu kreditiranja izvoza.

Od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita ostalim korisnicima u 2007. godini iznos od 90.747 tisuća kuna ili 99% odnosi se na kašnjenja do dva dana. Iznos ovih potraživanja od 41.412 tisuća kuna ili 45% pokriven je jamstvima Republike Hrvatske, a iznos potraživanja od 45.843 tisuća kuna ili 50% iskazanih potraživanja naplaćen je do 16. siječnja 2008. godine.

Od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita bankama u 2006. godini iznos od 42.457 tisuća kuna ili 99% odnosi se na kašnjenja do dva dana i to najvećim dijelom iz razloga što je 31.12.2006. godine bio neradni dan (nedjelja).

Od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita ostalim korisnicima iznos od 58.172 tisuća kuna ili 98% odnosi se na kašnjenja do dva dana. Iznos potraživanja od 36.581 tisuća kuna ili 62% pokriven je jamstvima Republike Hrvatske.

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Instrumenti osiguranja i drugi instrumenti

Instrumenti osiguranja plasmana Banke su:

1. obvezni (mjenice i zadužnice),
2. uobičajeni (nekretnine, brodovi, zrakoplovi, bankarska garancija, jamstvo Republike Hrvatske, jamstvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, garancija HAMAG-a, policia osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika), te
3. ostali instrumenti osiguranja (pokretna imovina, mjenice ili jamstva drugih trgovačkih društva solidnog boniteta, prijenos vlasništva ili zalog dionica odnosno udjela trgovačkog društva, pljenidba novčanih potraživanja odnosno cesija naplativih potraživanja, pljenidba depozita, vinkuliranje police osiguranja imovine i/ili osoba, zalog na žigu ili robnoj marki i sl.).

Svi plasmani Banke moraju biti osigurani obveznim instrumentima osiguranja. Banka provodi osiguranje plasmana prijenosom vlasništva ili zasnivanjem hipoteke (nadhipoteka) na nekretnini/pokretnini.

Uobičajeni i ostali instrumenti osiguranja razvrstani su prema kvaliteti u pet skupina. Ocjena instrumenata osiguranja temelji se na njihovoj kvaliteti koja se utvrđuje na bazi njihove tržišne unovčivosti, dokumentiranosti i mogućnosti nadzora od strane Banke te mogućnosti prisilne naplate. Ocjenjuju se samo prihvatljivi dok šestu skupinu čine neprihvatljivi instrumenti osiguranja.

Pri donošenju odluke o odobrenju kredita slaba se kreditna sposobnost ne može zamijeniti kvalitetom instrumenata osiguranja, osim u slučajevima osiguranja prvorazrednim instrumentima osiguranja: jamstvom Republike Hrvatske, jamstvom lokalne/područne (regionalne) samouprave (JLS), garancijom HAMAG-a, policom osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika, garancijom banaka s prvoklasnim rejtingom i kada za obveze klijenta zakonskim aktima jamče Republika Hrvatska, JLS, ili druga državna tijela.

Osiguranje plasmana odobrenih putem poslovnih banaka

U svrhu ublažavanja kreditnog rizika i smanjenja troškova poslovanja, a sukladno Zakonu o HBOR-u, dio svojih plasmana Banka odobrava putem poslovnih banaka. Za osiguranje plasmana odobrenih krajnjim korisnicima putem poslovnih banaka Banka uzima obavezne instrumente osiguranja od poslovnih banaka. Poslovna banka ih je dužna deponirati temeljem Ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji, a ne za svaki pojedinačni plasman krajnjem korisniku zaključen temeljem tog Ugovora. U svakom pojedinačnom ugovoru o plasmanu za krajnjeg korisnika, ugovara se pravo korištenja obaveznih instrumenata osiguranja deponiranih uz Ugovor o međusobnoj poslovnoj suradnji. Obzirom da poslovna banka snosi rizik povrata plasmana krajnjeg korisnika ostavljena joj je mogućnost ugovaranja dostatnih instrumenata osiguranja od krajnjeg korisnika kredita.

Kod odobrenja kredita iznad 700.000 kuna putem poslovnih banaka, ovisnom o internom rejtingu banke, zasniva se i nadhipoteka. Tada poslovna banka izvrši prijenos vlasništva na predmetu osiguranja u svoju korist, uz zasnivanje založnog prava u korist Banke, ili zasnjuje hipoteku na predmetu osiguranja u svoju korist, uz nadhipoteku u korist Banke.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Instrumenti osiguranja i drugi instrumenti (nastavak)

Osiguranje plasmana odobrenih putem poslovnih banaka (nastavak)

Potpisom Ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji ugovara se prijenos tražbina poslovne banke iz ugovora o kreditu s krajnjim korisnikom kredita na HBOR. Ugovorom poslovna banka ovlašćuje HBOR da može jednostranom pisanom izjavom obavijestiti poslovnu banku da, u slučaju nelikvidnosti poslovne banke ili prijetećeg stečaja, neurednog ispunjavanja odnosno neispunjavanja obveza iz ugovora o međubankarskom kreditu te otvaranja stečaja ili redovne likvidacije poslovne banke, nastupa ustupanje potraživanja prema krajnjem korisniku s poslovne banke na HBOR s učinkom cesije umjesto ispunjenja.

Također, poslovna banka ovlašćuje HBOR da se temeljem ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji i navedene izjave može bez ikakve njezine daljnje suglasnosti ili odobrenja upisati u sve javne registre, knjige i upisnike umjesto poslovne banke na mjesto vjerovnika po provedenim osiguranjima za ustupljene tražbine, te u svim drugim postupcima stupiti na mjesto vjerovnika.

Od trenutka ustupanja, krajnji korisnik kredita je nadalje u obvezi sva plaćanja po ustupljenoj tražbini izvršavati izravno HBOR-u. Ako u tom slučaju poslovna banka eventualno primi neke uplate na ime naplate ustupljenog potraživanja, obvezna je sve što primi bez odgode proslijediti HBOR-u.

Osiguranje plasmana izravnih kredita

Svi izravni plasmani uglavnom su osigurani hipotekom na nekretninama te, ako je to moguće kao osiguranje od kreditnog rizika Banka pribavlja garanciju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, jamstvo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, jamstvo Republike Hrvatske, i slično.

Banka je ovlaštena izvršiti reviziju procjene vrijednosti i tako utvrđena procjena se smatra konačnom vrijednosti instrumenta osiguranja.

Ovisno o vrsti instrumenta osiguranja, kreditnom programu, općim uvjetima osiguranja ili odluci nadležnog tijela, Banka je odredila potreban omjer plasmana i osiguranja.

Za nekretnine je potreban odnos iznosa plasmana i procijenjene prometne vrijednosti nekretnine u omjeru 1:1,5 osim kod ulaganja na područjima posebne državne skrbi gdje taj odnos iznosi 1:1,3. Za pokretnine je potreban odnos iznosa plasmana i procijenjene prometne vrijednosti pokretnine u omjeru 1:2.

Osiguranom svotom police osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika mora biti pokriveno (osigurano) najmanje 80% glavnice plasmana HBOR-a.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Instrumenti osiguranja i drugi instrumenti (nastavak)

Osiguranje plasmana izravnih kredita (nastavak)

Banka kontinuirano prati vrijednost instrumenata osiguranja te ima formiranu posebnu organizacijsku jedinicu za:

- procjenu vrijednosti i verifikaciju već procijenjenih vrijednosti ponuđenih instrumenata osiguranja (nekretnine i pokretnine),
- tehničko-tehnološku analizu investicijskih projekata kao i
- nadzor nad korištenjem sredstava kredita u svrhu izvedbe investicijskog projekta.

U slučaju nemogućnosti naplate iz redovnog poslovanja Banka pokreće raspoložive instrumente osiguranja u svrhu naplate svojih potraživanja. To podrazumijeva pokretanje naplate iz obveznih instrumenata osiguranja a zatim iz zaloga ili fiducije nad nekretninama ili pokretninama uključujući preuzimanje istih i u vlasništvo Banke sa svrhom smanjenja ili naplate potraživanja. Preuzetu imovinu Banka ne koristi za svoje poslovne namjene.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik financijskog gubitka koji nastaje ako Banka nije u mogućnosti ispuniti sve svoje dospjele obveze.

Temeljna načela i principi upravljanja likvidnošću Banke utvrđeni su odrednicama važećih internih pravilnika (Pravilnika o upravljanju likvidnošću, Pravilnika o kratkoročnom poslovanju i Pravilnika o radu Komisije za likvidnost) te odlukama Nadzornog odbora, Uprave, Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i Komisije za likvidnost Banke.

U svrhu upravljanja rizikom likvidnosti Banka održava potreban nivo rezerve likvidnosti, kontinuirano prati tekuću likvidnost, osigurava dostatna kunska i devizna sredstva potrebna za pravovremeno podmirenje obveza i za namjenske isplate po odobrenim kreditima. Trenutni višak raspoloživih sredstava plasira u brzo unovčive državne vrijednosne papire, kratkoročne kredite (domaćim bankama i državi) i depozite kod prvorazrednih domaćih i inozemnih banaka.

Sukladno obvezujućim klauzulama ugovorenim s posebnim financijskim institucijama, Banka održava likvidna sredstva u iznosu 10% neto aktive.

Banka upravlja rizikom likvidnosti kroz praćenje dnevne, tjedne, mjesečne, kvartalne, godišnje i višegodišnje usklađenosti novčanih tijekova. Godišnje se donose planovi priljeva i odljeva za predstojeću godinu. Realizacija planova se prati mjesečno. Upravljanje kratkoročnom likvidnošću podrazumijeva praćenje i upravljanje dnevnom likvidnošću, planiranje likvidnosti za tekući i 4 naredna tjedna koje se provodi tjedno (prvi dan u tjednu).

Pod kratkoročnom likvidnošću prati se dnevna i petotjedna neusklađenost novčanog tijeka i poštivanje limita za upravljanje likvidnošću. Likvidna sredstava čine: gotovina i depoziti kod domaćih i inozemnih banaka, plasmani i krediti financijskim i državnim institucijama s rokom dospijeca do 90 dana ili manje, brzo unovčive državne obveznice i utržive vrijednosnice.

Kod dugoročne likvidnosti Banka prati usklađenost izvora i plasmana prema ročnosti dospijeca te mogućnost financiranja dugoročne aktive uz maksimalnu ročnu usklađenost s izvorima.

Praćenje rizika likvidnosti Banka provodi i kroz izradu scenario analiza. Scenariji se izrađuju u slučajevima redovnog poslovanja, pogoršanja tržišnih uvjeta i promjena poslovanja Banke. Projekcije kretanja pojedinih parametara u modelu koriste se u izradi stres testova.

Banka ima propisane limite upravljanja likvidnošću za rad s poslovnim bankama.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Iznos ukupne aktive i pasive na dan 31. prosinca 2007. i 31. prosinca 2006. godine analiziran je kroz preostalo razdoblje od dana Balance u odnosu na ugovoreni datum dospijea kako slijedi:

2007. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
AKTIVA						
Novčana sredstva i računi kod						
banaka, neto	24.660	-	-	-	-	24.660
Depoziti kod drugih banaka, neto	554.776	29.854	-	-	-	584.630
Kredit bankama, neto*	830.887	1.033.000	1.748.564	1.964.865	4.946.217	10.523.533
Krediti ostalim korisnicima, neto	160.258	277.666	735.920	1.462.302	3.296.585	5.932.731
Imovina koja se drži do dospijea	-	340	38.821	-	-	39.161
Imovina raspoloživa za prodaju	188.619	2.601	-	-	-	191.220
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	49.052	49.052
Imovina namijenjena prodaji	-	-	16.806	28.716	4.745	50.267
Ostala aktiva, neto	5.908	574	247	68	-	6.797
Ukupna aktiva (1)	1.765.108	1.344.035	2.540.358	3.455.951	8.296.599	17.402.051
PASIVA						
Obveze po depozitima	557.866	23	287	374	-	558.550
Obveze po kreditima	26.739	60.054	1.917.929	1.117.350	673.287	3.795.359
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	173.256	146.503	293.005	5.400.081	6.012.845
Ostale obveze	374.044	44.298	192.035	309.384	336.157	1.255.918
Ukupna pasiva	958.649	277.631	2.256.754	1.720.113	6.409.525	11.622.672
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	4.389.737	4.389.737
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	1.137.611	1.137.611
Ostale rezerve	-	-	-	-	(1.869)	(1.869)
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	-	240.915	240.915
Ukupni kapital	-	-	-	-	5.766.394	5.766.394
Garantni fond	-	-	-	-	12.985	12.985
Ukupni kapital i garantni fond	-	-	-	-	5.779.379	5.779.379
Ukupna pasiva, ukupni kapital i garantni fond (2)	958.649	277.631	2.256.754	1.720.113	12.188.904	17.402.051
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	806.459	1.066.404	283.604	1.735.838	(3.892.305)	-
Neto kumulativ aktiva/pasiva	806.459	1.872.863	2.156.467	3.892.305	-	-

*Potraživanje u iznosu od 1.112.823 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Balance njegovo dospijea iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 655.146 tisuća kuna.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Iznos ukupne aktive i pasive na dan 31. prosinca 2007. i 31. prosinca 2006. godine analiziran je kroz preostalo razdoblje od dana Bilance u odnosu na ugovoreni datum dospjeća kako slijedi (nastavak):

2006. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
AKTIVA						
<i>Novčana sredstva i računi kod</i>						
banaka, neto	19.862	-	-	-	-	19.862
Depoziti kod drugih banaka, neto	405.118	-	-	-	-	405.118
Kreditni bankama, neto*	564.750	497.358	1.567.016	2.296.586	2.973.247	7.898.957
Kreditni ostalim korisnicima, neto	121.836	204.545	844.700	1.606.900	3.431.932	6.209.913
Imovina koja se drži do dospjeća	-	659	36.339	38.927	-	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju	222.549	3.298	-	-	-	225.847
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	52.109	52.109
Imovina namijenjena prodaji	593	5.557	25.170	3.995	116	35.431
Ostala aktiva, neto	3.825	329	276	-	-	4.430
Ukupna aktiva (1)	1.338.533	711.746	2.473.501	3.946.408	6.457.404	14.927.592
PASIVA						
Obveze po depozitima	517.403	64	136	665	70	518.338
Obveze po kreditima	106.555	49.917	709.024	2.255.373	617.229	3.738.098
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	95.354	28.572	293.804	3.732.697	4.150.427
Ostale obveze	313.178	78.067	193.907	291.475	313.638	1.190.265
Ukupna pasiva	937.136	223.402	931.639	2.841.317	4.663.634	9.597.128
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	4.174.737	4.174.737
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	957.296	957.296
Ostale rezerve	-	-	-	-	7.098	7.098
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	-	180.315	180.315
Ukupni kapital	-	-	-	-	5.319.446	5.319.446
Garantni fond	-	-	-	-	11.018	11.018
Ukupni kapital i garantni fond	-	-	-	-	5.330.464	5.330.464
Ukupna pasiva, ukupni kapital i garantni fond (2)	937.136	223.402	931.639	2.841.317	9.994.098	14.927.592
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	401.397	488.344	1.541.862	1.105.091	(3.536.694)	-
Neto kumulativ aktiva/pasiva	401.397	889.741	2.431.603	3.536.694	-	-

*Potraživanje u iznosu od 503.924 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Bilance njegovo dospjeće iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 290.865 tisuća kuna.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje preostalo ugovorno dospijeće financijskih obveza Banke u nediskontiranim iznosima:

2007. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
FINANCIJSKE OBVEZE						
Obveze po depozitima	557.866	23	287	374	-	558.550
Obveze po kreditima	27.473	46.985	2.054.149	1.254.777	718.154	4.101.538
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	107.130	333.004	854.997	6.384.703	7.679.834
Ostale obveze	374.045	44.299	192.038	309.385	336.157	1.255.924
Ukupno	959.384	198.437	2.579.478	2.419.533	7.439.014	13.595.846

2006. godina

FINANCIJSKE OBVEZE

Obveze po depozitima	517.403	64	136	665	70	518.338
Obveze po kreditima	106.638	45.288	820.035	2.366.722	653.541	3.992.224
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	107.422	95.196	690.592	4.263.027	5.156.237
Ostale obveze	313.178	78.068	193.912	291.481	313.638	1.190.277
Ukupno	937.219	230.842	1.109.279	3.349.460	5.230.276	10.857.076

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik

Putem Odbora za upravljanje aktivom i pasivom Banka osigurava kvalitetno upravljanje tržišnim rizicima. Upravljanje tržišnim rizicima podrazumijeva svođenje kamatnog rizika, valutnog rizika i rizika likvidnosti na najmanju mjeru. Sve organizacijske jedinice Banke su uključene u rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom čime se nastoji osigurati integriran, sveobuhvatan sustav upravljanja rizicima.

Kao tehniku upravljanja tržišnim rizicima Banka koristi promjenu jednog ili više faktora rizika te procjenu potencijalnih učinaka pojedinih događaja na financijsko stanje. Tehnika se primjenjuje kroz analizu scenarija i analizu osjetljivosti u uvjetima stresa i redovnog poslovanja.

27.4.1. Kamatni rizik

Kamatni rizik je financijski rizik koji nastaje zbog kamatne neusklađenosti u vrijednosti i dospijeću kamatno osjetljive aktive, pasive te izvanbilančnih stavki.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom kamatnim rizikom upravlja na način da prati usklađenost kamatnih stopa aktive i pasive. Ovisno o razini kamatnog jaza odlučuje o vrsti kamatne stope budućih zaduženja i plasiranih kredita, s ciljem svođenja jaza na najmanju moguću razinu. Iz izvora sredstava koji nose određenu vrstu kamatne stope nastoje se odobravati krediti, plasirati sredstva s istom vrstom kamatne stope na koju se dodaje odgovarajuća marža. Banka tako umanjuje svoju osjetljivost na tržišna kretanja i promjene referentnih kamatnih stopa. Pored usklađivanja kamatnih stopa aktive i pasive prate se trenutni tržišni uvjeti i prognoze kretanja osnovnih tržišnih pokazatelja.

Za mjerenje i praćenje kamatnog rizika Banka provodi analizu kamatnog jaza. Kamatni jaz izrađuje se za određena razdoblja prema mogućnosti promjene kamatnih stopa (fiksna i varijabilna) i prikazuje osjetljivost Banke na promjene kamatnih stopa. Izrađuje se detaljna razrada kamatnih stopa po valuti, vrsti i visini kamatne stope.

HBOR u svom portfelju ne drži financijske instrumente namijenjene trgovanju.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju osjetljivost HBOR-a na rizik kamatnih stopa na dan 31. prosinca 2007. i 2006. godine na temelju poznatih datuma promjene cijena imovine i obveza na koje se primjenjuju promjenjive i fiksne kamatne stope. Razdoblja promjena kamatnih stopa određena su na osnovi preostale ročnosti i ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome što je kraće.

Imovina i obveze na koje se ne obračunava kamata svrstani su u okviru kategorije 'Beskamatno'.

Tabele u nastavku prikazuju procjenu o izloženosti kamatnom riziku HBOR-a na dan 31. prosinca 2007. i 2006. godine, te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju. HBOR zadržava ugovorno pravo da u slučaju značajnih porasta kamatnih stopa na tržištu promijeni kamatne stope na kredite bankama i ostalim korisnicima.

2007. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beska- matno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
AKTIVA							
Novčana sredstva i računi kod							
banaka, neto	-	-	-	-	-	24.660	24.660
Depoziti kod drugih banaka, neto	554.725	29.691	-	-	-	214	584.630
Kreditni bankama, neto	824.494	1.798.787	1.731.734	1.801.388	4.340.527	26.603	10.523.533
Kreditni ostalim korisnicima, neto	121.441	521.589	2.184.833	1.015.411	2.041.166	48.291	5.932.731
Imovina koja se drži do dospelja	-	-	38.821	-	-	340	39.161
Imovina raspoloživa za prodaju	-	-	7.485	23.736	157.398	2.601	191.220
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i							
nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	49.052	49.052
Imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	50.267	50.267
Ostala aktiva, neto	-	-	-	-	-	6.797	6.797
Ukupna aktiva (1)	1.500.660	2.350.067	3.962.873	2.840.535	6.539.091	208.825	17.402.051

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

2007. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beska- matno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
PASIVA							
Obveze po depozitima	52	23	287	374	-	557.814	558.550
Obveze po kreditima	26.738	1.278.301	2.129.219	187.338	147.958	25.805	3.795.359
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	146.503	293.005	5.400.081	173.256	6.012.845
Ostale obveze	-	-	-	-	-	1.255.918	1.255.918
Ukupna pasiva	26.790	1.278.324	2.276.009	480.717	5.548.039	2.012.793	11.622.672
Kapital							
Osnivački kapital	-	-	-	-	-	4.389.737	4.389.737
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	-	1.137.611	1.137.611
Ostale rezerve	-	-	-	-	-	(1.869)	(1.869)
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	240.915	240.915
Ukupni kapital	-	-	-	-	-	5.766.394	5.766.394
Garantni fond	-	-	-	-	-	12.985	12.985
Ukupni kapital i garantni fond	-	-	-	-	-	5.779.379	5.779.379
Ukupna pasiva, ukupni kapital i garantni fond (2)	26.790	1.278.324	2.276.009	480.717	5.548.039	7.792.172	17.402.051
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	1.473.870	1.071.743	1.686.864	2.359.818	991.052	(7.583.347)	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

2006. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beska- matno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
AKTIVA							
Novčana sredstva i računi kod							
banaka, neto	-	-	-	-	-	19.862	19.862
Depoziti kod drugih banaka, neto	405.118	-	-	-	-	-	405.118
Kreditni bankama, neto	554.053	1.195.896	1.578.415	2.161.066	2.387.481	22.046	7.898.957
Kreditni ostalim korisnicima, neto	100.300	709.355	2.253.608	933.253	2.163.605	49.792	6.209.913
Imovina koja se drži do dospeljeća	-	-	36.339	38.927	-	659	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju	-	-	36.505	7.695	178.349	3.298	225.847
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i							
nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	52.109	52.109
Imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	35.431	35.431
Ostala aktiva, neto	-	-	-	-	-	4.430	4.430
Ukupna aktiva (1)	1.059.471	1.905.251	3.904.867	3.140.941	4.729.435	187.627	14.927.592

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

2006. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beska- matno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
PASIVA							
Obveze po depozitima	22	64	136	665	70	517.381	518.338
Obveze po kreditima	215.711	52.703	3.040.100	211.429	187.682	30.473	3.738.098
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	-	293.804	3.732.694	123.929	4.150.427
Ostale obveze	-	-	-	-	-	1.190.265	1.190.265
Ukupna pasiva	215.733	52.767	3.040.236	505.898	3.920.446	1.862.048	9.597.128
Kapital							
Osnivački kapital	-	-	-	-	-	4.174.737	4.174.737
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	-	957.296	957.296
Ostale rezerve	-	-	-	-	-	7.098	7.098
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	180.315	180.315
Ukupni kapital	-	-	-	-	-	5.319.446	5.319.446
Garantni fond	-	-	-	-	-	11.018	11.018
Ukupni kapital i garantni fond	-	-	-	-	-	5.330.464	5.330.464
Ukupna pasiva, ukupni kapital i garantni fond (2)	215.733	52.767	3.040.236	505.898	3.920.446	7.192.512	14.927.592
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	843.738	1.852.484	864.631	2.635.043	808.989	(7.004.885)	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti:

Postavke korištene u izradi analize osjetljivosti za kamatni rizik vezane su uz promjene bazičnih bodova prema kretanjima referentnih kamatnih stopa većim, odnosno manjima od ostvarenih, radi procjene hipotetskog utjecaja na dobit i glavnice HBOR-a.

Primjenom metode standarde devijacije na dnevne promjene referentne kamatne stope vezane uz EUR utvrđena je volatilnost koja za 2007. godinu iznosi 22 % (2006. godine: 13 %). Na temelju utvrđene volatilnosti u analizi osjetljivosti za 2007. godinu analiziran je hipotetski utjecaj promjene referentne kamatne stope vezane uz EUR za 25 baznih bodova (2006. godine: 15 baznih bodova).

Primjenom metode standarde devijacije na dnevne promjene referentne kamatne stope vezane uz USD utvrđena je volatilnost koja za 2007. godinu iznosi 49 % (2006. godine: 16 %). Na temelju utvrđene volatilnosti u analizi osjetljivosti za 2007. godinu analiziran je hipotetski utjecaj promjene referentne kamatne stope vezane uz USD za 50 baznih bodova (2006. godine: 20 baznih bodova).

Analiza prikazuje osjetljivost na razumno očekivane promjene baznih bodova promjenjivih kamatnih stopa. Sve ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Osjetljivost dobiti je pod utjecajem pretpostavljenih promjena u kamatnim stopama u razdoblju od godine dana, bazirano na kamatonosnoj aktivni i pasivi uz promjenjivu kamatnu stopu.

Valuta	Povećanje bazičnih bodova 2007.	Utjecaj na dobit i glavnice 2007. 000 kuna	Povećanje bazičnih bodova 2006.	Utjecaj na dobit i glavnice 2006. 000 kuna
EUR	+25	(341)	+15	429
USD	+50	65	+20	(6)

Valuta	Smanjenje bazičnih bodova 2007.	Utjecaj na dobit i glavnice 2007. 000 kuna	Smanjenje bazičnih bodova 2006.	Utjecaj na dobit i glavnice 2006. 000 kuna
EUR	-25	341	-15	(429)
USD	-50	(65)	-20	6

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.2. Valutni rizik

Valutni rizik je rizik gubitka vrijednosti financijskog instrumenta koji nastaje uslijed promjena tečajeva valuta. Za mjerenje izloženosti valutnom riziku Banka prati otvorenost devizne pozicije.

Za mjerenje izloženosti valutnom riziku Banka koristi metodologiju izračuna propisanu od strane HNB-a, jednostavnu metodu izračuna vrijednosti i prilagođenu delta metodu. Izvješće o otvorenoj deviznoj poziciji izrađuje se dnevno. Ukupnu otvorenu deviznu poziciju Banke (uključujući i poziciju u opcijama) čini apsolutni iznos zbroja svih dugih ili zbroja svih kratkih pozicija po svim valutama, ovisno o tome koji je od tih dvaju zbrojeva veći. Osim dnevnog praćenja ukupne devizne pozicije, Banka valutni rizik prati kroz propisan limit i kroz usklađenost aktive i pasive po valutama.

HBOR većinu svojih kredita plasira uz valutnu klauzulu i na taj se način, u kumulativu, štiti od izloženosti valutnom riziku.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Iznos ukupne aktive i pasive na dan 31. prosinca 2007. i 31. prosinca 2006. godine u kunama i devizama:

	USD	EUR	Ostale devize	Ukupno devize	Kune	Ukupno
2007. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
AKTIVA						
Novčana sredstva i računi kod						
banaka, neto	661	6.313	9.382	16.356	8.304	24.660
Depoziti kod drugih banaka, neto	158.897	396.093	-	554.990	29.640	584.630
Kreditni bankama, neto	29.777	5.980.808	-	6.010.585	4.512.948	10.523.533
Kreditni ostalim korisnicima, neto	279.755	2.993.713	-	3.273.468	2.659.263	5.932.731
Imovina koja se drži do dospelosti	-	39.161	-	39.161	-	39.161
Imovina raspoloživa za prodaju	-	159.328	-	159.328	31.892	191.220
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i						
nematerijalna imovina	-	-	-	-	49.052	49.052
Imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	50.267	50.267
Ostala aktiva, neto	-	3	-	3	6.794	6.797
Ukupna aktiva (1)	469.090	9.575.419	9.382	10.053.891	7.348.160*	17.402.051
PASIVA						
Obveze po depozitima	161.740	67.767	9.519	239.026	319.524	558.550
Obveze po kreditima	202.276	3.593.083	-	3.795.359	-	3.795.359
Obveze za izdane dugoročne						
vrijednosne papire	-	6.012.845	-	6.012.845	-	6.012.845
Ostale obveze	27.396	89.816	-	117.212	1.138.706	1.255.918
Ukupna pasiva	391.412	9.763.511	9.519	10.164.442	1.458.230	11.622.672
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	4.389.737	4.389.737
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	1.137.611	1.137.611
Ostale rezerve	-	-	-	-	(1.869)	(1.869)
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	-	240.915	240.915
Ukupni kapital	-	-	-	-	5.766.394	5.766.394
Garantni fond	-	12.985	-	12.985	-	12.985
Ukupni kapital i garantni fond	-	12.985	-	12.985	5.766.394	5.779.379
Ukupna pasiva, ukupni kapital i garantni fond (2)	391.412	9.776.496	9.519	10.177.427	7.224.624	17.402.051
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	77.678	(201.077)	(137)	(123.536)	123.536	-

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 3.421.200 tisuća kuna.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Iznos ukupne aktive i pasive na dan 31. prosinca 2007. i 31. prosinca 2006. godine u kunama i devizama (nastavak):

2006. godina	USD	EUR	Ostale devize	Ukupno devize	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
AKTIVA						
Novčana sredstva i računi kod						
banaka, neto	1.104	9.923	2.019	13.046	6.816	19.862
Depoziti kod drugih banaka, neto	-	405.118	-	405.118	-	405.118
Kreditni bankama, neto	42.351	3.623.106	-	3.665.457	4.233.500	7.898.957
Kreditni ostalim korisnicima, neto	581.422	2.451.602	-	3.033.024	3.176.889	6.209.913
Imovina koja se drži do dospelja	-	75.925	-	75.925	-	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju	-	192.926	-	192.926	32.921	225.847
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i						
nematerijalna imovina	-	-	-	-	52.109	52.109
Imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	35.431	35.431
Ostala aktiva, neto	-	7	-	7	4.423	4.430
Ukupna aktiva (1)	624.877	6.758.607	2.019	7.385.503	7.542.089*	14.927.592
PASIVA						
Obveze po depozitima	55.274	35.524	52	90.850	427.488	518.338
Obveze po kreditima	452.933	3.285.165	-	3.738.098	-	3.738.098
Obveze za izdane dugoročne						
vrijednosne papire	-	4.150.427	-	4.150.427	-	4.150.427
Ostale obveze	79.583	18.718	285	98.586	1.091.679	1.190.265
Ukupna pasiva	587.790	7.489.834	337	8.077.961	1.519.167	9.597.128
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	4.174.737	4.174.737
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	957.296	957.296
Ostale rezerve	-	-	-	-	7.098	7.098
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	-	180.315	180.315
Ukupni kapital	-	-	-	-	5.319.446	5.319.446
Garantni fond	-	11.018	-	11.018	-	11.018
Ukupni kapital i garantni fond	-	11.018	-	11.018	5.319.446	5.330.464
Ukupna pasiva, ukupni kapital i garantni fond (2)	587.790	7.500.852	337	8.088.979	6.838.613	14.927.592
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	37.087	(742.245)	1.682	(703.476)	703.476	-

* Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 4.484.211 tisuća kuna.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti:

Analiza osjetljivosti obavljena je za valutni rizik kojem je HBOR bio izložen na izvještajni datum.

Postavke korištene u analizi osjetljivosti za valutni rizik vezane su uz promjene tečajeva stranih valuta i to prema kretanjima tečajeva EUR i USD većima, odnosno manjima od ostvarenih, radi procjene hipotetskog utjecaja na dobit i glavnice HBOR-a na razini godine dana.

Primjenom metode standardne devijacije na mjesečne promjene tečaja EUR/HRK utvrđena je volatilnost koja za 2007. godinu iznosi 1,8% (2006. godine: 2,03 %). Na temelju utvrđene volatilnosti i odnosa neto aktive i pasive u EUR iskazane u bilješci 27.4.2. u analizi osjetljivosti za 2007. godinu primijenjena je stopa porasta od 4 % (2006. godine: 5 %)

Primjenom metode standardne devijacije na mjesečne promjene tečaja USD/HRK utvrđena je volatilnost koja za 2007. godinu iznosi 5,39% (2006. godine: 7,66 %). Na temelju utvrđene volatilnosti i odnosa neto aktive i pasive u USD iskazane u bilješci 27.4.2. u analizi osjetljivosti za 2007. godinu primijenjena je stopa porasta od 7 % (2006. godine: 8 %).

U nastavku se izražava utjecaj pretpostavljene promjene tečajeva aktive i pasive u EUR i USD te uz dvosmjernu valutnu klauzulu. Utjecaj i tretman jednosmjerne valutne klauzule opisan je u bilješci 2.

Valuta	Promjene tečaja valute u % 2007.	Utjecaj na dobit i glavicu 2007. 000 kuna	Promjene tečaja valute u % 2006.	Utjecaj na dobit i glavicu 2006. 000 kuna
EUR	+4	(7.944)	+5	(37.518)
USD	+7	5.497	+8	2.985

27.5. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka koji nastaje iz neadekvatnih unutarnjih procesa, ljudskih pogrešaka ili vanjskih događaja. Banka nastoji operativni rizik svesti na najmanju mjeru uvođenjem kontrola u procedure rada i izgradnjom jedinstvenog i sveobuhvatnog informatičkog sustava. Banka primjenjuje smjernice Basela II i dobre prakse upravljanja informatičkim sustavom. Zbog prisutnosti operativnog rizika u svakodnevnom radu nastoji se stalnim edukacijama djelatnika, praćenjem učestalosti pogrešaka i prevencijom smanjiti izloženost ovom riziku.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

28. Upravljanje kapitalom

Osnovni ciljevi Banke u upravljanju kapitalom su osiguravanje pretpostavki neograničenosti poslovanja („going-concern“) i poštivanja regulatornih i ugovornih zahtjeva od strane vjerovnika o održavanju adekvatnosti kapitala.

Banka je odredila jamstveni kapital kao kategoriju kapitala kojom upravlja.

Jamstveni kapital u svakome trenutku mora biti najmanje na razini osnivačkog kapitala, odnosno na razini koja osigurava stopu adekvatnosti kapitala na razini od najmanje 10 % te dovoljnoj za pokriće kapitalnih zahtjeva za rizike iz poslovanja.

Jamstveni kapital čine primarni kapital (Tier 1) i dopunski kapital (Tier 2), a izračunava se sukladno propisanome za banke u Republici Hrvatskoj.

Banka je utvrdila mjere ostvarivanja i praćenja politike upravljanja kapitalom kako slijedi:

- Jamstveni kapital na svaki izvještajni datum u visini najmanje jednakoj iznosu osnivačkog kapitala izvještajnog razdoblja.
- Stopa adekvatnosti kapitala na izvještajni datum u visini propisanoj za banke u Republici Hrvatskoj i standardnim ugovornim financijskim klauzulama iz ugovora o zaduživanju HBOR-a na financijskim tržištima i ugovorima zaključenima s posebnim financijskim institucijama.

Izračun stope adekvatnosti kapitala obavlja se sukladno propisanome za banke u Republici Hrvatskoj i ne razlikuje se od međunarodne bankarske prakse.

	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Osnovni kapital – Tier 1	5.768.263	5.312.348
Dopunski kapital – Tier 2	184.429	134.172
Ukupni jamstveni kapital	5.952.692	5.446.520
Kreditnim rizikom ponderirana aktiva	6.425.218	5.361.433
Kapitalni zahtjev za deviznu poziciju (valutni rizik)	3.377.499	3.235.319
Ukupno kapitalni zahtjevi	9.802.717	8.596.752
	%	%
Pokrivenost kapitalnih zahtjeva Osnovnim kapitalom (Tier 1)	58,84	61,79
Stopa adekvatnosti kapitala	60,73	63,36
	000 kuna	000 kuna
Potreban iznos jamstvenog kapitala za pokriće kapitalnih zahtjeva prema regulatornim zahtjevima	980.272	859.675

Propisana najniža stopa adekvatnosti kapitala za banke u Republici Hrvatskoj je 10 %.